

વ્યાવસાયિક આચારસંહિતા (professional ethics)

વ્યાવસાયિક રીતે યોગ્ય ગણાય તેવો વ્યવહાર કરવાને માટે ધારાશાસ્ત્રીઓએ તૈયાર કરેલા અમુક નિયમો. આચારસંહિતા એ નૈતિક નીતિ-નિયમોનું વિજ્ઞાન છે. આવા નિયમો કાયદાના વ્યવસાયે ઉપસ્થિત કરેલા હોય અથવા વરિષ્ઠ વકીલો પાસેથી નવા વકીલોએ મેળવેલા હોય અથવા તો બાર કાઉન્સિલના અથવા સોલિસિટરોની શિસ્ત કમિટીના ચુકાદાઓમાંથી તારવેલા હોય. અનુભવે એમ માલૂમ પડ્યું છે કે વ્યાવસાયિક નીતિ-નિયમોના પાલન માટે માત્ર ન્યાયિક નિયંત્રણ જ પૂરતું નથી; અમુક ન્યાય-બાહ્ય (extra judicial) સત્તાનાં નિયંત્રણો પણ જરૂરી છે.

વ્યાવસાયિક નીતિશાસ્ત્રને નિયમબદ્ધ કરવાની પહેલ કરનાર અમેરિકા હતું. નિયમબદ્ધ આચારસંહિતા હોવી એ સલાહભર્યું જ નહિ, પરંતુ વ્યવહારુ પણ છે. આચારસંહિતાને દસ આદેશોમાં સમાવી શકાય. એ આદેશોને નીચે જણાવ્યા પ્રમાણેના મુખ્ય પાંચ વિભાગોમાં દર્શાવી શકાય :

- (1) ધારાશાસ્ત્રીની અસીલ પ્રત્યેની ફરજો,
- (2) અદાલત પ્રત્યે તેની ફરજો,
- (3) જનતા પ્રત્યે તેની ફરજો,
- (4) સાથી ધારાશાસ્ત્રીઓ પ્રત્યેની ફરજો, અને

(5) પોતા પ્રત્યેની ફરજો.

અમેરિકન વકીલમંડળે એની આચારસંહિતા બનાવી એ પહેલાં એના એક સભ્ય હોફમેને આને લગતા નિયમો બનાવ્યા હતા, જેની ગણના આજે પણ એક ઉત્તમ સંગ્રહ તરીકે થાય છે. સંક્ષેપમાં એ નિયમો આ પ્રમાણે છે :

વ્યવસાયીએ ગાંભીર્ય અને વિવેકની મર્યાદા ઓળંગી, અતિ ઉત્સાહમાં આવી જઈને સારાસારવિવેક છોડવો નહિ. પ્રતિસ્પર્ધી પ્રત્યે દ્રેષ ન રાખવો. ન્યાયાધીશનું માન જાળવવું. સાથીઓ અને અદાલતના અધિકારીઓ પ્રત્યે વિવેક દાખવવો. જે દાવા સાથે પોતાનું હિત જોડાયેલું હશે તેવો દાવો લડવો નહિ. વિપક્ષની નબળાઈઓનોગેરલાભ ઉઠાવવો નહિ. અયોગ્ય દાવો સ્વીકારવો નહિ. ખોટા બચાવો ઉપસ્થિત કરવા નહિ. અસીલ પ્રત્યે વફાદાર રહેવું, પરંતુ અંગત લાગવગનો ઉપયોગ કરવો નહિ. જ્ઞાનપ્રદર્શન કરવું નહિ. અસીલની ઇચ્છાને માન આપવું, પરંતુ કાયદાનું કામ પોતાના નિર્ણય પ્રમાણે જ કરવું. અસીલના અજ્ઞાનનો અને એનાં નાણાંનો લાભ લેવો નહિ. વાજબી ફી જ લેવી. સ્વીકારેલા કેસ ચલાવી ન શકાય તો અગાઉથી અપાયેલી ફી (retainer) અને કેસના કાગળો સ્વેચ્છાથી (ex mero motu) પરત કરવા. ખોટા અભિપ્રાયો આપવા નહિ અને સમાધાનના પ્રસંગો કે પ્રયત્નોને ટાળવા નહિ. હું જે કેસ ચલાવું છું તેમાં સ્વૈચ્છિક રીતે હું સાક્ષી બનીશ નહિ. વિપક્ષના વિજયથી હતાશ થવું નહિ અને વરિષ્ઠ ધારાશાસ્ત્રીઓનો સમોવડિયો બનીએ તોપણ જૂના બનાવો યાદ ન કરતાં તેઓ પ્રત્યે આભારવશ રહેવું. વકીલની સેવાઓ મેળવવાનો અસીલનો અધિકાર છે. સાક્ષીઓ પ્રત્યે યોગ્ય વર્તાવ દાખવવો. સ્વાર્થી અને સંકુચિત બન્યા વિના, લાગણીના પ્રવાહમાં તણાયા વિના નિષ્કપટ અને વિનમ્ર રહેવું. પૌરુષેય વિશ્વાસને સાથી બનાવવો. ઘોંઘાટ કર્યા વિના,

દેખાડો અને ડોળ કર્યા સિવાય અદાલતમાં કામ ચલાવવું. પોતાને સોંપેલા કેસમાં પૂરતો રસ દાખવવો. દર વર્ષે બે વાર આ નિયમો/ઠરાવો હું વાંચીશ એમ નક્કી કરવું.

ઉપરના નિયમોમાંથી ધારાશાસ્ત્રીએ કરવાલાયક કાર્યો અને ટાળવાલાયક કાર્યોની યાદી મળી રહે છે. જે કાર્યો ટાળવાલાયક હોય તે કરવામાં આવે તો તેને વ્યાવસાયિક ગેરવર્તવાવ કહે છે.

વ્યાવસાયિક ગેરવર્તવાવ (professional misconduct) :

‘ગેરવર્તવાવ’ શબ્દની કાયદામાં કોઈ વ્યાખ્યા નથી. સામાન્ય પરિભાષામાં એનો જે અર્થ થાય તે જ સ્વીકારાય છે. ધારાશાસ્ત્રીનું નામ વ્યવસાયીઓની યાદી પર રહેવાને લાયક છે કે નહિ તેના સંદર્ભમાં આ શબ્દનું અર્થઘટન કરવામાં આવે છે. આ બાબતમાં અનેક અદાલતી ચુકાદાઓ છે.

ધી એડ્વોકેટ્સ એક્ટ, 1961, કાનૂની વ્યવસાયીઓ વિશેના અને બાર કાઉન્સિલો તથા ઓલ ઇન્ડિયા બાર વિશેના, વર્તન અને શિસ્તના નિયમોમાં એકસૂત્રતા લાવવા માટે ઘડવામાં આવ્યો છે. આ અધિનિયમમાં ધારાશાસ્ત્રીની ગેરવર્તણૂક માટે તેને શિક્ષા કરવાના, બાર કાઉન્સિલની પગલાં લેવાની સત્તાના અને શિસ્ત કમિટી – તેનું બંધારણ, કાર્યવહી વગેરે બાબતો વિશેના પ્રબંધો કરવામાં આવ્યા છે. બાર કાઉન્સિલના આદેશ સામે 60 દિવસમાં ભારતની બાર કાઉન્સિલ સમક્ષ અપીલ થઈ શકે છે. આ અપીલ બાર કાઉન્સિલની શિસ્ત કમિટી સાંભળે અને યથાયોગ્ય આદેશ કરે છે. ભારતની બાર કાઉન્સિલના આદેશથી નારાજ થયેલી વ્યક્તિ, તેને આવો આદેશ મળ્યાની તારીખથી 60 દિવસમાં સુપ્રીમ કોર્ટને અપીલ કરી શકે છે.

કોઈ ધારાશાસ્ત્રીને ઠપકો આપવામાં આવે કે તેને વકીલાત કરતાં અટકાવવામાં (suspend) આવે ત્યારે જે રાજ્યની યાદીમાં તેનું નામ હોય તેની સામે એને કરેલી શિક્ષાની નોંધ કરાશે. નામ રદ કરવાનો આદેશ થતાં તેનું નામ યાદીમાંથી રદ પણ કરાય છે. જ્યારે ધારાશાસ્ત્રીને વકીલાત કરતો અટકાવવામાં આવે કે વકીલાત કરવામાંથી દૂર કરાય ત્યારે તેને એડ્વોકેટ્સ એક્ટની કલમ 22 હેઠળ આપેલું નોંધણી-પ્રમાણપત્ર (enrolment certificate) તેની પાસેથી પરત મગાવી લેવાય છે.

શિસ્ત કમિટીની સત્તાઓ : સિવિલ પ્રોસીજર કોડ હેઠળ સિવિલ અદાલતને જેટલી સત્તાઓ છે તેટલી શિસ્ત કમિટીને છે; જેવી કે (અ) સમન્સ કાઢી કોઈ પણ વ્યક્તિને હાજર થવા ફરમાન કરવાની અને તેને સોગંદ પર તપાસવાની, (આ) દસ્તાવેજોના શોધન (search) અને તેને રજૂ કરાવવાની, (ઇ) સોગંદનામા પર પુરાવો લેવાની, (ઈ) કોઈ અદાલત અથવા ઓફિસમાંથી જાહેર રેકોર્ડ મંગાવવાની તથા (ઉ) ઠરાવવામાં આવે તેવી કોઈ પણ બાબત વિશેની સત્તા.

બાર કાઉન્સિલની શિસ્ત કમિટી સમક્ષની બધી જ કાર્યવહીઓ, ભારતીય દંડ સંહિતા(IPC)ની કલમો 193 તથા 228ના અર્થમાં ન્યાયિક કાર્યવહી ગણાય છે અને શિસ્તકમિટીને ફોજદારી કાર્યરીતિ (Cr. Pr. Code) સંહિતાની કલમો 480, 482 અને 485ના હેતુઓ માટે દીવાની અદાલત ગણવામાં આવે છે.

બાર કાઉન્સિલ ઓવ ઇન્ડિયા, ધી એનરોલમેન્ટ કમિટી, ધી ઇલેક્શન કમિટી, ધ લીગલ કમિટી અને બાર કાઉન્સિલની કોઈ પણ અન્ય કમિટીને એડ્વોકેટ્સ એક્ટની કલમ 42ની બધી જ જોગવાઈઓ, જેવી રીતે તે શિસ્ત કમિટીને લાગુ પડે છે, તેવી જ રીતે લાગુ પડે છે.

શિસ્ત કમિટી આપમેળે (suo motu) અથવા અન્યથા પોતાના આદેશનું પુનરીક્ષણ કરી શકે છે.

ગુજરાત બાર કાઉન્સિલ :

ગુજરાત બાર કાઉન્સિલે; એડ્વોકેટ્સ એક્ટ, 1961ની કલમ 49 (1) (સી) હેઠળ ભારતની બાર કાઉન્સિલે રચેલા વ્યાવસાયિક વર્તન અને શિસ્ત વિશેના નિયમો સ્વીકારેલા છે. આ નિયમો અદાલત પ્રત્યે, અસીલ પ્રત્યે, વિપક્ષ પ્રત્યે તથા સાથીદારો પ્રત્યે ધારાશાસ્ત્રીની ફરજો અને તેના વર્તન સંબંધમાં છે. આ નિયમો અગાઉ જણાવ્યા છે તે જ મતલબના છે. તા. 1-4-1984થી સ્ટેટ બાર કાઉન્સિલે કાયદામાં સુધારો કર્યા પ્રમાણે એડ્વોકેટ્સ વેલફેર ફંડ નામનું એક ફંડ ઊભું કરવામાં આવેલું હોય છે, જેમાં દરેક નોંધાયેલા ધારાશાસ્ત્રીએ નિયત રકમ દર વર્ષે ભરવાની હોય છે. આ રકમ ન ભરવાના દોષિત ઠરનાર ધારાશાસ્ત્રી સામે, પગલાં લઈ તેનો વકીલાત કરવાનો અધિકાર નિલંબિત કરી શકાય છે

કોઈ ધારાશાસ્ત્રી જે એડ્વોકેટ્સ એક્ટની કલમ 24-એ હેઠળ ગુનેગાર ઠર્યો હોય અથવા જેને નાદાર જાહેર કરાયો હોય અથવા જેણે ખંડ સમયની કે પૂરા સમયની નોકરી સ્વીકારી હોય અથવા તો એના વ્યવસાયને પ્રતિફળ એવો કોઈ ધંધો કે કામકાજ કરતો હોય અથવા જે આ અધિનિયમ હેઠળના નિયમો અનુસાર બિનલાયક ઠર્યો હોય તેવો એડ્વોકેટ – આમ બન્યાના 90 દિવસમાં એક નિવેદન બાર કાઉન્સિલને મોકલે. એમ કરવામાં ચૂક થતાં તેનો વકીલાત કરવાનો અધિકાર નિલંબિત કરાય છે. આ સામે અપીલ થઈ શકે છે.

ધારાશાસ્ત્રી તરીકે નોંધાવા માટેની લાયકાત મેળવવા માટે, કાયદા બાબતની તાલીમ આપવા માટે કોઈ પણ વ્યક્તિ પાસેથી કોઈ પણ ધારાશાસ્ત્રી કોઈ ફી કે પ્રીમિયમની માગણી કરી શકે નહિ. નિ:શુલ્ક કાનૂની સહાય આપવી એ ધારાશાસ્ત્રીની સમાજ પ્રત્યેની એક મોટી જવાબદારી છે.

ધારાશાસ્ત્રી પોતાનો વંશપરંપરાથી ચાલ્યો આવતો ધંધો (કે તેવા ધંધાનો વારસો મળ્યો હોય તો તે) ચાલુ રાખી શકે છે, પરંતુ તેના સંચાલનમાં તે અંગત રીતે કામ કરી શકે નહિ. સંસદનાં બિલોનું સવેતન સિંહાવલોકન કરવું, કાનૂની પાઠ્યપુસ્તકોને વેતનથી પ્રકાશન માટે તૈયાર કરવાં, છાપાં માટે પ્રેસનાં લખાણો વાંચીને સુધારવાં, કાનૂની પરીક્ષાઓ માટે પરીક્ષાર્થીઓને તૈયાર કરવા, પ્રશ્નપત્રો કાઢવા અને તપાસવા અને અગાઉ જણાવેલા જાહેરખબર વિરુદ્ધના અને પૂર્ણ સમયની સેવાના નિયમોને અધીન ધારાશાસ્ત્રી કાનૂની અથવા કાનૂનેતર એવા વિષયોમાં બ્રોડકાસ્ટિંગ, જર્નાલિઝમ, વ્યાખ્યાતાનું અને શિક્ષણનું કાર્ય કરી શકે છે.

કાળો બંધ બટનવાળો કોટ, ચપકણ, અચકણ, કાળી શેરવાની અને એડ્વોકેટના ઝભ્ભા સાથેનો સફેદ પટ્ટાવાળો પોશાક અથવા કાળો ઓપન-બ્રેસ્ટકોટ, સફેદ ખમીસ, સફેદ કડક અથવા નરમ કોલર અને એડ્વોકેટના ગાઉન સાથેનો સફેદ પટ્ટાવાળો પોશાક દરેક પુરુષ ધારાશાસ્ત્રીએ પહેરવાનો હોય છે, ઉપરના દરેક પ્રસંગે પાટલૂન (સફેદ, કાળા, પટ્ટાવાળો અથવા ગ્રે) અથવા ધોતી પહેરવાનાં હોય છે.

મહિલા ધારાશાસ્ત્રીઓ બાબતમાં કાળું અડધી બાંચ અથવા આખી બાંચનું જૅકેટ અથવા કબજો; સફેદ કોલર (કડક અથવા નરમ), કોઈ છાપકામ કે ભાત વિનાનો, સફેદ પટ્ટા અને ધારાશાસ્ત્રીના ઝભ્ભા સાથેનો પોશાક અથવા સાડી અથવા લાંબું સ્કર્ટ (સફેદ અથવા કાળું, આછા રંગનું અને કોઈ છાપકામ કે ભાત વિનાનું અથવા), કોઈ ભડકામણા રંગ સિવાયની ગ્રે અથવા કાળા પટ્ટાવાળી સાડીનો પોશાક પહેરવાનો રહે છે.

પરંતુ સુપ્રીમ કોર્ટમાં કે હાઈકોર્ટમાં હાજર થવાના પ્રસંગ સિવાયના પ્રસંગોએ એડ્વોકેટ્સ માટે ગાઉન (ઝભ્મો) પહેરવાનું સ્વૈચ્છિક રહેશે. સુપ્રીમ કોર્ટ, ડિસ્ટ્રિક્ટ કોર્ટ, સેશન્સ કોર્ટ અથવા સિટી સિવિલ કોર્ટમાં હાજર થવાના પ્રસંગે પદ્મ(band)ને બદલે કાળી નેકટાઇ પહેરી શકાય છે.

વ્યાવસાયિક આચારસંહિતા (વકીલો માટે) :

પૂર્વ ઇતિહાસ :

વકીલાતનો વ્યવસાય અતિ પુરાણો છે.

ભારતમાં વકીલો અથવા ધારાશાસ્ત્રીઓની સંસ્થાનો ઉલ્લેખ નારદ, બૃહસ્પતિ, કાત્યાયન અને મનુનાં લખાણોમાં છે. તે સમયે કાયદાની સલાહ આપવા સારુ કે કોઈ વ્યક્તિનો બચાવ કરવા માટે ફી લેવાના કાર્યને અપમાનજનક ગણવામાં આવતું.

ભારતમાં અંગ્રેજોના આગમન પછી બનાવવામાં આવેલા રેગ્યુલેટિંગ એક્ટ, 1793માં વકીલોની સંસ્થાનો ઉલ્લેખ છે. એ સમયે વકીલો અદાલતની સત્તાને અધીન ન હતા.

ગ્રીસમાં આ વ્યવસાય જૂના જમાનાથી અસ્તિત્વમાં હતો. ત્યાં એવી વ્યક્તિઓ હતી કે જેઓ દાવેદાર વતી અદાલતને સંબોધવા માટે વક્તવ્ય (speech) તૈયાર કરી આપતી અને દાવેદાર એમાં જોઈને રજૂઆત કરતો.

રોમમાં આશ્રયદાતા અને અસીલ પેટ્રન અને ક્લાયન્ટની સંસ્થા ઉપસ્થિત થઈ. સમય જતાં કાયદાવિષયક સલાહ આપનારાઓ (jurisconsults) અને પ્રતિનિધિઓ (Agents) અસ્તિત્વમાં

આવ્યા. પ્રથમ પ્રકારની વ્યક્તિઓ માત્ર લોકચાહના મેળવવા માટે જ વિના મૂલ્યે, કાયદા અંગેની સલાહ આપતી અને બીજા પ્રકારની વ્યક્તિઓ પક્ષકારો વતી અદાલતમાં હાજર થતી.

ઇંગ્લેન્ડમાં હેન્રી બીજા(1133-1189)ના સમયથી આ વ્યવસાય શરૂ થયો. ત્યારપછી એડવર્ડ પહેલા(1239-1307)ના સમયમાં સાર્જન્ટની સંસ્થા ઉપસ્થિત થઈ; એનો અંત 1875માં આવ્યો. સૈકાઓ સુધી કાયદાનું જ્ઞાન ઇંગ્લેન્ડમાં પાદરીઓની ઇજારાશાહી હતું. અદાલતોની નજીક Inns of Courts અથવા નિવાસી કોલેજો (રેસિડેન્શિયલ કોલેજો) સ્થપાઈ, જેમને લીગલ સોસાયટી પણ કહેતા. લિંકન્સ ઇન, ધી ઇનર ટેમ્પલ, ધ મિડલ ટેમ્પલ અને ગ્રેયઝ ઇન ચાર જાણીતી અને સ્વયંશાસિત સંસ્થાઓ હતી. આ સંસ્થાઓ કાયદાના જ્ઞાન સાથેના ઉમેદવારો તૈયાર કરતી. દરેક સંસ્થાનું એક સંચાલક મંડળ હતું. તેને જે તે વ્યક્તિને આવા વકીલમંડળમાં દાખલ કરવાનો અધિકાર હતો અને દાખલ કરાયેલી વ્યક્તિનો વકીલાત કરવાનો અધિકાર લઈ લેવાનો પણ હક હતો. સંસ્થામાં શિષ્ટાચાર અને શિસ્તના નિયમોનું પાલન કરાવાતું. 1851માં આ ચારેય મંડળોએ કાઉન્સિલ ઓફ લીગલ એજ્યુકેશનની સ્થાપના કરી. આ કાઉન્સિલ કાયદાના શિક્ષણ પર નિયંત્રણ ધરાવતી હતી. ત્યારબાદ 1984માં જનરલ કાઉન્સિલ ઓફ ધ બાર સ્થપાઈ. ઇંગ્લેન્ડમાં બેરિસ્ટરો અને સોલિસિટરો એમ બે પ્રકારના કાયદાના વ્યવસાયીઓ છે. બેરિસ્ટરોને વકીલાત કરવાની સત્તા ઇન્સ તરફથી મળતી, સોલિસિટરોને આવી સત્તા ઇન્કોર્પોરેટેડ લો સોસાયટી (ILS) તરફથી મળતી. આ બંને પ્રકારના વ્યવસાયીઓની યાદી હોય છે અને તેમનાં કાર્યો અલગ અલગ હોય છે. કોઈ પણ બેરિસ્ટર સોલિસિટરને વચ્ચે રાખ્યા વિના કાનૂની કામકાજ કરી શકતો નથી.

ભારતમાં અંગ્રેજોના આગમન પછી વકીલાતના વ્યવસાય સંબંધમાં વિવિધ નિયમનો અને કાયદાઓ ઘડવામાં આવ્યાં : (1) રેગ્યુલેટિંગ એક્ટ, 1773; (2) બેંગાલ રેગ્યુલેશન (નં. 7), 1793; (3) લીગલ પ્રેક્ટિશનર્સ એક્ટ, 1846; (4) લીગર પ્રેક્ટિશનર્સ એક્ટ, નં. 38 (1888); (5) ઇન્ડિયન

હાઇકોર્ટ્સ એક્ટ, 1862; (6) લીગલ પ્રેક્ટિશનર્સ એક્ટ, (નં. 18) 1979; (7) ધ બાર કાઉન્સિલ એક્ટ, (નં. 38) 1926; અને (8) એડ્વોકેટ્સ એક્ટ (નં. 25) 1961.

1773ના રેગ્યુલેટિંગ એક્ટથી બ્રિટિશ પાર્લમેન્ટે ફોર્ટ વિલિયમ, બેંગાલમાં સુપ્રીમ કોર્ટ સ્થાપવાની સત્તા રાજાને આપી. બંગાળમાં તે સમયે ઇંગ્લિશ અને આઇરિશ બેરિસ્ટરો વકીલાત કરતા. આ પછી મદ્રાસ (ચેન્નઈ) અને મુંબઈમાં પણ સુપ્રીમ કોર્ટ સ્થપાઈ. આ અદાલતો ઇંગ્લિશ કોમન લો (common law) અને સમન્યાય(equity)ના સિદ્ધાંતોનો આશરો લઈ ન્યાય કરતી. બેંગાલ રેગ્યુલેશન નં. 7, 1793નો હેતુ કાનૂની વ્યવસાયીઓને વ્યવસાયમાં પ્રવેશ આપવાનો અને તેમનાં વર્તન, લાયકાત અને કામકાજ અંગેના નિયમો બનાવવાનો હતો. આ ઉપરાંત રેગ્યુલેશને વિવિધ પ્રકારના દાવાઓ માટે ફીનાં ધોરણો નક્કી કર્યાં. આમ કરવા પાછળ ત્રણ કારણો હતાં :

(1) વકીલોના મોભાને સંમાનનીય બનાવવો,

(2) અસીલોનું શોષણ અટકાવવું અને

(3) ઉમદા વ્યક્તિત્વવાળી વ્યક્તિઓ જ આ વ્યવસાયમાં પ્રવેશે તેવા સંજોગો ઊભા કરવા. મુસ્લિમ વકીલોએ દર છ માસે વ્યવસાય પ્રત્યેની તેમની વફાદારીના સોગંદ દોહરાવવા પડતા. એનાં કારણો ઐતિહાસિક છે. 1814 (નં. 17) અને 1833(નં. 12)ના રેગ્યુલેશનોથી આ નિયમોમાં સુધારો કરાયો. 1846ના લીગલ પ્રેક્ટિશનર્સ એક્ટથી બેરિસ્ટરોને સુપ્રીમ કોર્ટ ઉપરાંત કંપનીની કોઈ પણ અદાલતમાં કામકાજ કરવાની રજા અપાઈ. વકીલાતનું કાર્ય કરવાની લાયકાતને વિસ્તૃત કરવામાં આવી. વકીલ અને એનો અસીલ પરસ્પર સમજૂતીથી ફી નક્કી કરી શકે તેવી રજા અપાઈ અને યોગ્ય રીતે ન વર્તનાર વકીલનો અદાલત દંડ પણ કરી શકતી. 1850ના લીગલ પ્રેક્ટિશનર્સ એક્ટથી વકીલાત કરવાના ક્ષેત્રનો વિસ્તાર વધારવામાં આવ્યો.

1858માં ઈસ્ટ ઇન્ડિયા કંપનીનો અંત આવ્યો ત્યારે (1) ઇંગ્લિશ બેરિસ્ટરો અને (2) પ્લીડરો એમ બે પ્રકારના વકીલો કામકાજ કરતા હતા. પ્લીડરોને માત્ર કંપનીની અદાલતોમાં જ કામ કરવાની છૂટ હતી.

1866માં પંજાબમાં ચીફ કોર્ટ સ્થપાઈ. એમાં બે પ્રકારના વકીલો હતા (1) ચીફ કોર્ટમાં કામકાજ કરનારા અને (2) તેના તાબાની કોર્ટોમાં કામ કરનારા. આમાં વિવિધ દરજ્જાના મુખત્યારો (Mukhtars) પણ હતા. આમ વકીલાતનું કામકાજ કરનારાઓની નીચે પ્રમાણેની શ્રેણીઓ ઉત્પન્ન થઈ.

ન્યાયાધીશો માટે આદર: વકીલોએ ન્યાયાધીશો પ્રત્યે આદર અને આદર દર્શાવવો જોઈએ, ન્યાયતંત્રની કોઈપણ પ્રકારની નિંદા અથવા ટીકાથી દૂર રહેવું જોઈએ.

ન્યાયાધીશોને સહાય કરો: અદાલતની સુનાવણી દરમિયાન, વકીલોએ સંબંધિત કાનૂની સિક્કાંતોને ચોક્કસ અને સ્પષ્ટ રીતે અભિવ્યક્ત કરીને ન્યાયાધીશોને મદદ કરવી જોઈએ. તેઓએ પોતાને એવી રીતે વર્તવું જોઈએ કે જે ન્યાયાધીશોને ખુશ કરે અને કાર્યવાહીને સરળ રીતે ચલાવવામાં મદદ કરે.

ન્યાયિક ભૂલોને સંભાળવી: જો વકીલો માને છે કે ન્યાયાધીશના નિર્ણયમાં ભૂલ છે, તો તેઓએ ન્યાયાધીશની ખુલ્લેઆમ ટીકા કરવી જોઈએ નહીં. તેના બદલે, તેઓએ યોગ્ય કાનૂની પ્રક્રિયાઓનું પાલન કરવું જોઈએ, જેમ કે અપીલ દાખલ કરવી, કોઈપણ કથિત ભૂલોને સંબોધવા અને તેને સુધારવા માટે.

મેનીપ્યુલેશન ટાળો: એડવોકેટોએ અનુચિત આદેશો મેળવવા માટે ન્યાયાધીશોને અયોગ્ય દબાણ કે નિયંત્રણ કરવાનો પ્રયાસ કરવો જોઈએ નહીં. તેઓએ કોર્ટના નિર્ણયોને પ્રભાવિત કરવા માટે ગેરકાયદેસર અથવા અયોગ્ય માધ્યમોનો ઉપયોગ કરવાથી દૂર રહેવું જોઈએ.

અનાદરને સંબોધિત કરવું: જો ન્યાયાધીશનું વર્તન વકીલોને અપમાનજનક અથવા હેરાન કરનારું માનવામાં આવે છે, તો તેઓએ કોર્ટરૂમમાં સંઘર્ષાત્મક ચર્ચાઓમાં ભાગ લેવાનું ટાળવું જોઈએ. તેના બદલે, કોઈપણ મુદ્દાઓને ખાનગી રીતે સંબોધવા જોઈએ, જેમ કે ન્યાયાધીશની ચેમ્બરમાં અને બાર એસોસિએશન આદરપૂર્ણ વર્તન માટે ઔપચારિક વિનંતી કરી શકે છે.

ગેરવાજબી પ્રથાઓ અટકાવો: વકીલોની જવાબદારી છે કે તેઓ તેમના ગ્રાહકોને અદાલતની કાર્યવાહીમાં અન્યાયી અથવા અનૈતિક વ્યવહારમાં સામેલ થવાથી માર્ગદર્શન આપે અને તેમને નિરાશ કરે.

આ સિદ્ધાંતોનું પાલન કરીને, વકીલો બાર અને બેંચ વચ્ચેના સંબંધોને જાળવવા અને મજબૂત કરવામાં ફાળો આપે છે, આખરે ન્યાયના વહીવટમાં વધારો કરે છે.

બાર બેંચના સંબંધોને મજબૂત કરવામાં બેંચની ભૂમિકા

ન્યાયાધીશ, કાનૂની કેસોની સુનાવણી અને નિર્ણય માટે જવાબદાર જાહેર અધિકારી તરીકે, કાનૂની પ્રણાલીમાં નોંધપાત્ર સત્તા ધરાવે છે. મજબૂત અને આદરણીય બાર બેંચ સંબંધને પ્રોત્સાહન આપવા માટે, ન્યાયાધીશોને આ સિદ્ધાંતોનું પાલન કરવા પ્રોત્સાહિત કરવામાં આવે છે:

પરસ્પર આદર: જેમ વકીલો ન્યાયાધીશોને આદર દર્શાવે છે, તેમ ન્યાયાધીશોએ પણ વકીલોને માન આપવું જોઈએ. બાર અને બેંચ વચ્ચેના સ્વસ્થ કાર્યકારી સંબંધ માટે પરસ્પર આદર જાળવવો મહત્વપૂર્ણ છે.

ઓપન-માઇન્ડેડનેસ: ન્યાયાધીશોએ પ્રત્યેક કેસમાં પક્ષપાત કે પૂર્વગ્રહથી મુક્ત મન સાથે સંપર્ક કરવો જોઈએ .તેમની ક્રિયાઓ ન્યાયના હિતમાં સેવા આપવી જોઈએ અને તેઓએ વકીલોને તેમના કેસ રજૂ કરવા માટે પૂરતો સમય આપવો જોઈએ.

નિષ્પક્ષતા: ન્યાયાધીશોએ નિષ્પક્ષતાથી કામ કરવું જોઈએ, વિવાદમાં સામેલ કોઈપણ પક્ષની તરફેણ કરવાથી દૂર રહેવું જોઈએ .તેમના નિર્ણયો ફક્ત કેસની યોગ્યતા અને લાગુ કાયદા પર આધારિત હોવા જોઈએ.

ન્યૂનતમ હસ્તક્ષેપ: ન્યાયાધીશોએ સાક્ષીઓ સાથે વકીલોની ક્રિયાપ્રતિક્રિયાઓ અને તેમની દલીલોમાં બિનજરૂરી હસ્તક્ષેપ ટાળવો જોઈએ .અતિશય ધૂસણખોરી અથવા નિંદા વકીલની વ્યાવસાયિક પ્રતિષ્ઠાને નુકસાન પહોંચાડી શકે છે અને કેસની અસરકારક રજૂઆતને અવરોધે છે.

કાનૂની અર્થઘટનમાં સ્પષ્ટતા: જટિલ કાનૂની નિયમો, દસ્તાવેજો અથવા કાયદાઓનું અર્થઘટન કરતી વખતે, ન્યાયાધીશોએ સામેલ તમામ પક્ષકારો માટે ન્યાય સુનિશ્ચિત કરવા માટે સ્પષ્ટ સ્પષ્ટતા પ્રદાન કરવી જોઈએ.

સ્થગિતતાઓ: ન્યાયાધીશોએ સ્થગિતતાઓ થોડીક અને માત્ર ત્યારે જ આપવી જોઈએ જ્યારે વાજબી અને યોગ્ય આધારો હોય .વધુ પડતો વિલંબ કોર્ટ સિસ્ટમમાં બેકલોગ અને સામેલ પક્ષકારો માટે નાણાકીય મુશ્કેલીઓમાં ફાળો આપી શકે છે.

સમયસર નિકાલ: કેસોનો તાકીદે નિરાકરણ થવો જોઈએ અને જૂના કેસોને નવા કેસ કરતાં પ્રાધાન્ય આપવું જોઈએ નહીં" .ન્યાય વિલંબિત ન્યાય નકારવામાં આવે છે "ના સિદ્ધાંતને સમર્થન આપવું જોઈએ.

આદરપૂર્ણ આચરણ: ન્યાયાધીશોએ ખુલ્લી અદાલતમાં વકીલની યોગ્યતા વિશે બિનજરૂરી જાહેર ટિપ્પણી કરવાનું ટાળવું જોઈએ. તેઓએ વકીલોને ટ્રાયલ છોડી દેવાનું કહેવું ન જોઈએ અથવા અનિવાર્ય કારણો વિના તેમને ભવિષ્યમાં હાજર થવા પર રોક લગાવવી જોઈએ નહીં.

કાનૂની જ્ઞાન: ન્યાયાધીશોને કાયદાની ઊંડી સમજ હોવી જોઈએ, તેને રજૂ કરેલા પુરાવાઓ પર લાગુ કરવો જોઈએ અને યોગ્ય તર્કબદ્ધ તારણો પર પહોંચવું જોઈએ.

ન્યાયિક સ્વતંત્રતા: ન્યાયિક સ્વતંત્રતાને જાળવી રાખવી અને તેનું જતન કરવું એ ન્યાયાધીશોની મુખ્ય ફરજ છે, નિષ્પક્ષ નિર્ણય લેવાની ખાતરી કરવી.

નૈતિક જવાબદારી અને પ્રામાણિકતા :ન્યાયાધીશોને તેમની વ્યક્તિગત અને બૌદ્ધિક ક્ષમતાઓ બંનેમાં આદર આપતા, નૈતિક જવાબદારી અને પ્રામાણિકતાના ઉચ્ચતમ ધોરણો પર રાખવામાં આવવી જોઈએ.

નિરંતર શિક્ષણ: ન્યાયાધીશોએ કાનૂની વિકાસ, કાયદાઓ અને કાયદામાં ફેરફારો સાથે વર્તમાન રહેવા માટે નિયમિત અને વ્યાપક સંશોધનમાં વ્યસ્ત રહેવું જોઈએ.

સંચાર: ન્યાયાધીશો અને વકીલો વચ્ચે નિયમિત બ્રીફિંગ અને મીટિંગો ચર્ચા અને મુદ્દાઓના ઉકેલ માટે, બાર અને બેંચ વચ્ચેના સંબંધોને મજબૂત કરવા માટે સુનિશ્ચિત કરવી જોઈએ.

આ સિદ્ધાંતોને અનુસરીને, ન્યાયાધીશો વકીલો સાથે ઉત્પાદક અને આદરપૂર્ણ સંબંધમાં ફાળો આપે છે અને કાનૂની વ્યવસ્થામાં ન્યાયના ન્યાયી વહીવટની ખાતરી કરે છે.

નિષ્કર્ષ

બાર બેંચનો સંબંધ મજબૂત અને અસરકારક કાનૂની પ્રણાલીના કેન્દ્રમાં છે. વકીલો અને ન્યાયાધીશો વચ્ચેની આ જટિલ ક્રિયાપ્રતિક્રિયા માત્ર એક વ્યાવસાયિક સહયોગ નથી પરંતુ ન્યાયનો પાયાનો

પથ્થર છે .પરસ્પર આદર, ખુલ્લો સંદેશાવ્યવહાર અને વ્યાવસાયિક ધોરણોનું પાલન એ આધારસ્તંભ છે કે જેના પર આ બેંચ અને બાર સંબંધો ઊભા હોવા જોઈએ.

બાર, ક્લાયન્ટનું ઉત્સાહપૂર્વક પ્રતિનિધિત્વ કરવા માટેના સમર્પણ સાથે, નિષ્પક્ષપણે ન્યાયનું સંચાલન કરવાની બેંચની જવાબદારીને પૂરક બનાવે છે .આ બે સંસ્થાઓ વચ્ચેનો સુમેળ સુનિશ્ચિત કરે છે કે કાયદાનું શાસન પ્રવર્તે છે અને વ્યક્તિગત અધિકારોનું રક્ષણ થાય છે.

કાનૂની વ્યવસાયમાં વ્યાવસાયિક ગેરવર્તણૂક - એક જટિલ વિશ્લેષણ

પરિચય

દરેક રીતે, કાનૂની વ્યવસાયનો હેતુ દૈવી અથવા પવિત્ર બનવાનો છે .દરેક વ્યવસાયમાં વ્યાવસાયિક આચરણ માટેના ધોરણોનો સમૂહ હોય છે જે તે વ્યવસાયના સભ્યોએ જાળવી રાખવો જોઈએ .જો કે, એવી વાસ્તવિકતા પણ છે કે વક્રીલાતના કાર્ય અને અન્ય વ્યવસાયો બંનેમાં વ્યાવસાયિક ગેરવર્તણૂક વારંવાર થાય છે.

સામાન્ય માણસના શબ્દોમાં, તે વ્યક્તિઓ દ્વારા લેવામાં આવતી વિવિધ ક્રિયાઓનો ઉલ્લેખ કરે છે જે વ્યવસાયિક નીતિશાસ્ત્ર સાથે અસંગત હોય અને વ્યવસાય માટે અયોગ્ય હોય .બ્લેકની ડિક્શનરી આ વાક્યની ચોક્કસ વ્યાખ્યા આપે છે કારણ કે ક્રિયાના કેટલાક સ્થાપિત અને અસ્પષ્ટ નિયમનું ઉલ્લંઘન, પ્રતિબંધિત કૃત્ય, ફરજ બજાવવામાં નિષ્ફળતા, ગેરકાયદેસર વર્તન અને અયોગ્ય અથવા ખોટું વર્તન

એડવોકેટ્સ એક્ટ, 1961 તેમજ ઈન્ડિયન બાર કાઉન્સિલ તેના વ્યાપક અવકાશને કારણે વ્યાવસાયિક ગેરવર્તણૂક માટે ચોક્કસ વ્યાખ્યા આપવામાં મૌન છે, જો કે [એડવોકેટ્સ એક્ટ](#),

[1961](#) હેઠળ શિસ્તબદ્ધ પગલાં લેવા માટે સજાઓ સૂચવવામાં આવે છે જ્યારે વ્યવસાયની વિશ્વસનીયતા અને પ્રતિષ્ઠા હેઠળ આવે છે .વ્યવસાયના કોઈપણ સભ્ય દ્વારા અવગણના અને કમિશનના કૃત્યોને કારણે અસર.

એડવોકેટ્સ એક્ટ [એડવોકેટ એક્ટની કલમ 35](#) ની જોગવાઈઓ , જે નીચે મુજબ છે, ભારતીય વકીલો અને વકીલો દ્વારા વ્યાવસાયિક ગેરવર્તણૂકને સંબોધિત કરે છે:

જો કોઈ વ્યક્તિ વ્યાવસાયિક ગેરવર્તણૂક માટે દોષી સાબિત થશે, તો કેસને શિસ્ત સમિતિને મોકલવામાં આવશે, સુનાવણીની તારીખ નક્કી કરવામાં આવશે, અને રાજ્યના એડવોકેટ અને એડવોકેટ જનરલને કારણદર્શક નોટિસ આપવામાં આવશે .બંને પક્ષકારોને સાંભળ્યા પછી, રાજ્ય બાર કાઉન્સિલનું શિસ્ત પંચ રાજ્ય બાર કાઉન્સિલની [શિસ્ત સમિતિ](#) , બંને પક્ષોને સાંભળ્યા પછી, આ કરી શકે છે:

ફરિયાદને કાઢી નાખો, અથવા જ્યાં કાર્યવાહી રાજ્ય બાર કાઉન્સિલના દાખલા પર શરૂ કરવામાં આવી હતી, ત્યાં કાર્યવાહી દાખલ કરવાનો નિર્દેશ આપે છે;

વકીલને ઠપકો આપો

એડવોકેટને યોગ્ય લાગે તે સમયગાળા માટે પ્રેક્ટિસમાંથી સસ્પેન્ડ કરો;

રાજ્યના વકીલોની યાદીમાંથી એડવોકેટનું નામ દૂર કરો.

ત્યાં અનેક પ્રકારની ગેરવર્તણૂક છે, આમ કુદરતી કાયદા હેઠળ અર્થને વિસ્તારવા માટે આ અભિવ્યક્તિને વ્યાપકપણે ધ્યાનમાં લેવી જોઈએ .તેમના સ્વાભાવિક અર્થને મર્યાદિત કરવા તે વાજબી નથી .બાર કાઉન્સિલ ઓફ ઈન્ડિયાને [એડવોકેટ એક્ટની કલમ 49](#) હેઠળ વ્યાવસાયિક

ગેરવર્તણૂક માટે માર્ગદર્શિકા અને ધોરણો સ્થાપિત કરવાની સત્તા છે . અધિનિયમ મુજબ, કોઈપણ વ્યક્તિ માટે જાહેરાતો અથવા વિનંતીઓ કરવી એ એડવોકેટની નીતિશાસ્ત્રની વિરુદ્ધ છે . વધુમાં, તેને ગેરકાયદેસર હેતુઓ માટે નામ અથવા સેવાનો ઉપયોગ કરવાની, તાલીમ માટે ચૂકવણીની માંગ કરવા અથવા પ્રકાશનો, વ્યક્તિગત સંદેશાવ્યવહાર અથવા ઇન્ટરવ્યુમાં જાહેરાતો મૂકવાની પરવાનગી નથી.

ગેરવર્તણૂક એ ગેરવ્યાજબી અને ગેરરીતિ બંનેને આવરી લેવા માટે પૂરતી વ્યાપક છે, અને તે વ્યાવસાયિકોને લાગુ પડે છે . તે બિનવ્યાવસાયિક કૃત્યોને પણ આવરી લે છે, ભલે તે હંમેશા ખોટા ન હોય . કોઈપણ વર્તણૂક કે જે કાનૂની વ્યવસાય પર ખરાબ રીતે પ્રતિબિંબિત થવાની ક્ષમતા ધરાવે છે અથવા લોકોમાં તેના વિશે હોવીજોઈએ તેવી હકારાત્મક ધારણાને નુકસાન પહોંચાડે છે તે વ્યાવસાયિક ગેરવર્તણૂક છે.

સુપ્રીમ કોર્ટે [પંજાબ રાજ્ય વિ . રામ સિંહમાં](#) ચુકાદો આપ્યો હતો કે ગેરવર્તણૂકમાં નૈતિક ક્ષતિનો સમાવેશ થઈ શકે છે, અયોગ્ય અથવા ખોટું વર્તન હોવું જોઈએ, ગેરકાયદેસર વર્તન, ઇરાદાપૂર્વકનું વર્તન, પ્રતિબંધિત કૃત્ય, કાર્યવાહીના સ્થાપિત અને સ્પષ્ટ નિયમ અથવા આચાર સંહિતાનું ઉલ્લંઘન ., પરંતુ માત્ર નિર્ણયની ભૂલ, બેદરકારી અથવા ફરજની કામગીરીમાં બેદરકારી જ નહીં.

વ્યાવસાયિક ગેરવર્તણૂક તરીકે કોર્ટની અવમાનના

અદાલતની અવમાનનાને અદાલતની સત્તા, ન્યાય અને ગરિમાનું ઉલ્લંઘન કરતી ચોક્કસ વર્તણૂકના સ્વરૂપમાં અદાલત અથવા તેના અધિકારીઓ પ્રત્યે અવજ્ઞા અથવા અનાદર કરવાના ગુના તરીકે વ્યાખ્યાયિત કરી શકાય છે . અદાલતના તિરસ્કાર સાથે સંકળાયેલા વિવિધ કેસોમાં, અદાલતે જણાવ્યું હતું કે જો કોઈ વકીલ અથવા કાનૂની વ્યવસાયી અદાલતના અવમાનના કૃત્યમાં દોષિત ઠરે છે, તો તેને છ વર્ષની જેલ થઈ શકે છે અને તેને વકીલ તરીકે પ્રેક્ટિસ કરવાથી સસ્પેન્ડ કરવામાં આવી શકે છે . [વિનય ચંદ્ર મિશ્રા](#)) અદાલતે એમ પણ જણાવ્યું હતું કે વકીલાતનું કાનૂની

વ્યવસાય કરવા માટેનું લાઇસન્સ સુપ્રીમ કોર્ટ અથવા હાઈકોર્ટ દ્વારા તિરસ્કારના અધિકારક્ષેત્રની કવાયતમાં રદ કરવામાં આવી શકે છે.

વકીલો દ્વારા વ્યાવસાયિક ગેરવર્તણૂકના કિસ્સાઓ સંબંધિત અસંખ્ય વધારાના નોંધપાત્ર ચુકાદાઓ છે. [VC રંગાદરાઈ વિ .ડી.ગોપાલનની](#) અદાલતે વ્યાવસાયિક ગેરવર્તણૂકના મુદ્દાની એવી રીતે તપાસ કરી કે આરોપીના ભવિષ્યને ધ્યાનમાં લઈને માનવીય રીતે ચુકાદો આપવામાં આવ્યો .તેમ છતાં, અદાલતે જાહેર કર્યું, "ન્યાયમાં સુધારાત્મક ધાર હોય છે, એક સામાજિક રીતે લાભદાયી હેતુ હોય છે, ખાસ કરીને જો ગુનેગાર માફી મેળવવા માટે ખૂબ જ વૃદ્ધ હોય અને તેને છોડી દેવા માટે ખૂબ નાનો હોય .તેથી, કાનૂની વ્યવસાયના સામાજિક વાતાવરણને જોતાં, ફર ન હોય તેવી ઉપચારાત્મક સજાનું સંચાલન કરવું આવશ્યક છે.

ત્યારપછી કોર્ટે કેસના દરેક તત્વ તેમજ તેમાં સામેલ પક્ષકારોને કાળજીપૂર્વક ધ્યાનમાં લીધા બાદ ચુકાદો આપ્યો .તેણે ન્યાયની એક અવરોધક શૈલીની સ્થાપના કરી હતી જેમ કે આરોપી વ્યક્તિને ચોક્કસ પ્રતિબંધો મળે છે પરંતુ તે અન્ય લોકો માટે સંદેશ તરીકે પણ સેવા આપે છે જેઓ સમાન ગુનાઓનું આયોજન કરી શકે છે.

ચુકાદો વ્યાવસાયિક ગેરવર્તણૂક સાથે સંકળાયેલા કેસોમાં એક વળાંક સાબિત થયો કારણ કે તેણે આરોપી વ્યક્તિના ભવિષ્યને જોખમમાં મૂક્યા વિના સફળ ચુકાદો આપ્યો હતો .અદાલતે અન્ય સંખ્યાબંધ કેસોમાં ચુકાદો આપ્યો, જેમ કે [જે.એસ .જાધવ વિ .મુસ્તફા હાજી મોહમ્મદ યુસુફ](#) એવી રીતે કે જેણે ખોટું કરનારાઓને એવી છાપ આપી કે અપરાધીઓને તે મુજબ સજા કરવામાં આવશે.

કેસ કાયદા

[સંભુ રામ યાદવ વિ .હનુમાન દાસ ખત્રીમાં](#) , અપીલકર્તાએ રાજસ્થાન બાર કાઉન્સિલમાં એક એડવોકેટ સામે ફરિયાદ દાખલ કરી હતી જેમાં આરોપ લગાવ્યો હતો કે કેસમાં વકીલ તરીકે કામ

કરતી વખતે, વકીલે એક પત્ર લખ્યો હતો જેમાં આરોપ છે કે જજ લાંચ સ્વીકારે છે અને રૂ . ન્યાયાધીશની તરફેણ મેળવવા માટે 10,000. અનુશાસન સમિતિએ એડવોકેટને" દુરાચાર "માટે દોષિત ઠરાવ્યા બાદ વકીલને વકીલ બનવા માટે સંપૂર્ણપણે અયોગ્ય જાહેર કર્યો .રાજસ્થાન બાર કાઉન્સિલના નિષ્કર્ષ કે કાનૂની વ્યવસાય એ કોઈ વેપાર અથવા વ્યવસાય નથી, સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા માન્ય રાખવામાં આવ્યો હતો.

ન્યાય કાયદેસર રીતે હાથ ધરવામાં આવે તેની ખાતરી કરવા માટે વ્યવસાયના સભ્યોની વિશેષ જવાબદારી છે, વ્યવસાયની અખંડિતતા જાળવવી અને ભ્રષ્ટાચારને અટકાવવો મહત્વપૂર્ણ છે . વકીલની ક્રિયાઓ અત્યંત અયોગ્ય હતી કારણ કે તેઓ માત્ર ન્યાયના વહીવટમાં જ દખલ નથી કરતા પણ સામાન્ય લોકોની નજરમાં વ્યવસાયની સ્થિતિને પણ નુકસાન પહોંચાડતા હતા.

[બાર કાઉન્સિલ ઓફ મહારાષ્ટ્ર વિ .એમ.વી .દાહબોલકર](#) વિચારણા હેઠળના તથ્યોમાં વકીલો પોતાની જાતને મેજિસ્ટ્રેટની કોર્ટના પ્રવેશદ્વાર પર મૂકે છે અને સંભવિત અરજદારો તરફ દોડી જાય છે, જે ઘણી વખત બ્રિફ્સ છીનવી લેવા અને ફીમાં ઘટાડો કરવા માટે નીચ ઝપાઝપી તરફ દોરી જાય છે.

સ્ટેટ બાર કાઉન્સિલની શિસ્ત સમિતિએ આવા વર્તનને વ્યવસાયિક ગેરવર્તણૂક ગણાવ્યું હતું, પરંતુ બાર કાઉન્સિલ ઓફ ઈન્ડિયાને અપીલ પર, બાર કાઉન્સિલ ઓફ ઈન્ડિયાએ તેમને વ્યવસાયિક ગેરવર્તણૂકના તમામ આરોપોમાંથી મુક્ત કરી દીધા હતા કારણ કે આ વર્તણૂક આ પ્રમાણે નથી . વ્યવસાયિક વર્તણૂક અને શિષ્ટાચારના ધોરણોના નિયમ 36નું ઉલ્લંઘન કરે છે, નિયમ તરીકે ચોક્કસ કેસના સંદર્ભમાં કોઈ ચોક્કસ વ્યક્તિ પાસેથી કામની વિનંતી કરવી જરૂરી છે, અને આ કેસ બધી આવશ્યકતાઓને પૂર્ણ કરતો નથી .માપદંડો, અને વિનંતીની આવી પદ્ધતિ ગેરવર્તણૂકમાં પરિણમી શકે નહીં.

બાર કાઉન્સિલ ઓફ ઈન્ડિયાના આ અભિગમને સુપ્રીમ કોર્ટે ભારે ફટકાર લગાવી હતી .એવું માનવામાં આવતું હતું કે ટેક્સ્ટને વિભાજિત કરીને સંબંધિત નિયમનું પ્રતિબંધિત અર્થઘટન એ સૂચિત કરતું નથી કે વકીલોનું વર્તન વાજબી અથવા ન્યાયી હતું .વકીલોના આચરણનું ધોરણ નૈતિકતા અને ઉચ્ચ વર્તણૂકના વ્યાપક તોપોમાંથી વહે છે.

એવું માનવામાં આવતું હતું કે" વ્યાવસાયિક નીતિશાસ્ત્ર બાર કાઉન્સિલના નિયમમાં અથવા પુસ્તકોમાં પરંપરાગત કેન્ટમાં સમાવી શકાતું નથી, પરંતુ અંતરાત્માના નવા નિયમોમાં શામેલ હોઈ શકે છે જે ન્યાયના કોલના સભ્યને નિયમો અથવા નૈતિકતા અને ઉપયોગિતાનું પાલન કરવા આદેશ આપશે ".આમ વકીલોની ગેરવર્તણૂકને સંદર્ભ-વિશિષ્ટ, ગતિશીલ અર્થમાં સમજવી જોઈએ, જે સમાજમાં વકીલની ભૂમિકાને મોટા પ્રમાણમાં કબજે કરે છે.

એડવોકેટની વ્યાવસાયિક નીતિશાસ્ત્ર

વ્યવસાયિક નીતિશાસ્ત્રમાં નૈતિક સંહિતાનો સમાવેશ થાય છે જે કાયદાકીય ક્ષેત્રમાં અને કાયદાની પ્રેક્ટિસમાં કામ કરતા લોકોએ કેવી રીતે વર્તવું જોઈએ તે નિયંત્રિત કરે છે .અદાલત અને [ન્યાય વહીવટ](#) એ બે સંસ્થાઓ છે કે જેના પ્રત્યે કાનૂની વ્યવસાયના દરેક સભ્યની સર્વોચ્ચ જવાબદારી છે . એવી પરિસ્થિતિઓમાં જ્યાં ફરજોનો સંઘર્ષ હોઈ શકે છે, આ ફરજ અન્ય તમામ કરતાં અગ્રતા લે છે.

કાનૂની વ્યાવસાયિકોએ પોતાને સન્માનપૂર્વક વર્તવું જોઈએ, કોર્ટને જવાબદાર રીતે મદદ કરવી જોઈએ અને કાનૂની વ્યવસ્થામાં લોકોનો વિશ્વાસ વધારવા જોઈએ .જ્યારે તેઓ અન્ય વકીલો પ્રત્યે તેમની ફરજ બજાવે છે ત્યારે તેઓ શિષ્ટાચાર અને પ્રામાણિકતા સાથે વર્તવાની ફરજ પાડે છે અને અપેક્ષા રાખે છે .તેમના ક્ષેત્રોમાં નિષ્ણાત હોવા ઉપરાંત, એટર્ની કોર્ટના અધિકારીઓ તરીકે સેવા આપે છે અને ન્યાયના વહીવટ માટે જરૂરી છે.

તેમની વ્યાવસાયિક વર્તણૂકને સંચાલિત કરતી માર્ગદર્શિકાઓનો સમૂહ પરિણામે તેઓ કોર્ટ, તેમના ક્લાયન્ટ, તેમના વિરોધીઓ અને અન્ય વકીલો પ્રત્યેની જવાબદારીઓમાંથી પરિણમે છે .બાર કાઉન્સિલ ઓફ ઈન્ડિયા નિયમોના પ્રકરણ II, ભાગ VI માં વ્યાવસાયિક ધોરણો પરના નિયમો છે જેને વકીલે સમર્થન આપવું જોઈએ. [એડવોકેટ્સ એક્ટ 1961ની](#) કલમ 49(1)(c) અનુસાર , આ નિયમોની સ્થાપના કરવામાં આવી છે.

તેના અસીલ પ્રત્યે વકીલની ફરજો

સંક્ષિપ્ત સ્વીકારવા માટે બંધાયેલા.

સેવામાંથી ખસી ન જવું.

જે બાબતોમાં તે સાક્ષી છે તેમાં દેખાતા નથી.

ગ્રાહકને સંપૂર્ણ અને સ્પષ્ટ જાહેરાત.

ગ્રાહકના હિતને જાળવી રાખો.

પુરાવાની કોઈપણ સામગ્રીને દબાવશો નહીં.

તેના ક્લાયન્ટ અને પોતાના વિશે કોઈપણ માહિતી જાહેર કરશો નહીં.

ક્રિયાપાત્ર દાવાઓમાં કોઈ રસ પ્રાપ્ત થતો નથી.

બાબતોની સફળતાના આધારે ચાર્જ નહીં.

યોગ્ય હિસાબ રાખવો વગેરે.

કોર્ટ પ્રત્યે વકીલની ફરજ

આદરણીય રીતે કાર્ય કરો

વકીલે તેના કેસ દરમિયાન અને કોર્ટમાં હાજર થવા દરમિયાન બંને રીતે પોતાની જાતને ગૌરવ સાથે વર્તવું જોઈએ .તેણે પોતાના માટે આદર સાથે કામ કરવું જોઈએ .જ્યારે પણ ન્યાયિક અધિકારી અંગે આવું કરવાનું કારણ હોય ત્યારે વકીલની તેની ફરિયાદ યોગ્ય સત્તાવાળાઓને જાણ કરવાની ફરજ છે.

કોર્ટનું સન્માન કરો

વકીલે કોર્ટ સાથે આદરપૂર્વક વર્તવું જોઈએ .તેણે અથવા તેણીએ ધ્યાનમાં રાખવું જોઈએ કે ન્યાયિક અધિકારીઓને દર્શાવવામાં આવેલા ગૌરવ અને આદર વિના મુક્ત સમુદાય ટકી શકતો નથી.

કોઈ ખાનગી સંચાર નથી

હાલમાં કોર્ટ સમક્ષ ચાલી રહેલા કોઈપણ કેસ અંગે વકીલે ન્યાયિક અધિકારી સાથે ખાનગીમાં વાત કરવી જોઈએ નહીં .વકીલ કોઈપણ બાબતમાં કોર્ટના નિર્ણયને અસર કરવા માટે ધમકીઓ, લાંચ અથવા બળજબરી જેવા ગેરકાયદેસર અથવા અનૈતિક માધ્યમોનો ઉપયોગ કરશે નહીં.

વિપક્ષ તરફ ગેરકાયદેસર રીતે કાર્ય કરવાનો ઇનકાર

વકીલે વિરોધી સલાહકાર અથવા પક્ષ સાથે અયોગ્ય વર્તન ન કરવું જોઈએ .તેણે તેના ક્લાયન્ટને કોર્ટ, વિરોધી સલાહકાર અથવા અન્ય પક્ષ વિરુદ્ધ અયોગ્ય, ગેરકાયદેસર અથવા અન્યાયી રીતે કામ કરતા અટકાવવા માટે દરેક પ્રયાસ કરવો જોઈએ.

કોઈપણ અનૈતિક વર્તનમાં જોડાવાની માંગ કરતા ગ્રાહકોનું પ્રતિનિધિત્વ કરવાનો ઇનકાર

જ્યારે કોઈ ક્લાયન્ટ અનૈતિક અથવા અયોગ્ય યુક્તિઓનો ઉપયોગ કરવાનો આગ્રહ રાખે છે, ત્યારે વકીલે તેમનું પ્રતિનિધિત્વ કરવાનો ઇનકાર કરવો જોઈએ .અન્ય લોકો સાથે વાતચીત કરતી વખતે અને કોર્ટમાં દલીલો કરતી વખતે તેણે આદર સાથે બોલવું જોઈએ .દલીલો દરમિયાન, તેણે પક્ષકારોની પ્રતિષ્ઠાને નિંદાજનક રીતે નુકસાન પહોંચાડવાનું ટાળવું જોઈએ.

યોગ્ય પોશાકમાં દેખાય છે

બાર કાઉન્સિલ ઓફ ઈન્ડિયાના નિયમો અનુસાર એડવોકેટે હંમેશા યોગ્ય પોશાક પહેરીને કોર્ટમાં હાજર રહેવું જોઈએ અને તે પોશાક હાજર હોવા જોઈએ.

તે જે સંસ્થાના સભ્ય છે તેનું પ્રતિનિધિત્વ કરતા નથી

એડવોકેટને એવી કોઈપણ સંસ્થા કે જેનો તે ભાગ છે તેના વતી અથવા વિરોધમાં કોર્ટમાં જુબાની આપવાની મંજૂરી નથી .પરંતુ આ નિયમ ' [Amicus Curiae](#) ' તરીકે અથવા બાર કાઉન્સિલ વતી ફી વગર નિમણૂકના કિસ્સામાં લાગુ પડતો નથી.

વ્યાવસાયિક અને અન્ય ગેરવર્તણૂક માટે સજા

વકીલનો વ્યવસાય એ દરેક રીતે દૈવી અથવા પવિત્ર વ્યવસાય હોવાનો અર્થ છે .દરેક વ્યવસાયમાં, અમુક વ્યાવસાયિક નીતિશાસ્ત્ર હોય છે જે દરેક વ્યક્તિએ અનુસરવાની જરૂર છે જે આવા વ્યવસાયમાં છે .પરંતુ એ હકીકત છે કે વ્યાવસાયિક ગેરવર્તણૂક એ એક સામાન્ય પાસું છે, માત્ર અન્ય વ્યવસાયોમાં જ નહીં, પણ વકીલાતમાં પણ .સરળ શબ્દોમાં, તેનો અર્થ એવી વ્યક્તિઓ દ્વારા કરવામાં આવેલ અમુક કૃત્યો કે જેઓ વ્યવસાય માટે અયોગ્ય જણાય છે તેમજ આ ક્ષેત્રમાં અમુક નીતિશાસ્ત્રની વિરુદ્ધ છે.

બ્લેકની ડિક્શનરીમાં આ શબ્દને સ્પષ્ટપણે વ્યાખ્યાયિત કરવામાં આવ્યો છે, કારણ કે કેટલાક સ્થાપિત અને નિશ્ચિત નિયમનું ઉલ્લંઘન, પ્રતિબંધિત કૃત્ય, ફરજની અવગણના, ગેરકાયદેસર વર્તન, અયોગ્ય અથવા ખોટું વર્તન .તેના સમાનાર્થી છે દુષ્કર્મ, અયોગ્યતા, ગેરવહીવટ, અપરાધ, પરંતુ બેદરકારી કે બેદરકારી નથી.

વકીલોનું આચરણ

ગેરવર્તણૂક માટે વકીલોની સજા-

(1) જ્યાં ફરિયાદની પ્રાપ્તિ પર અથવા અન્યથા રાજ્ય બાર કાઉન્સિલ પાસે એવું માનવા માટેનું કારણ હોય કે તેના રોલ પરના કોઈપણ વકીલ વ્યાવસાયિક અથવા અન્ય ગેરવર્તણૂક માટે દોષિત છે, તો તે તેની શિસ્ત સમિતિના નિકાલ માટે કેસનો સંદર્ભ લેશે.

(1A) રાજ્ય બાર કાઉન્સિલ, તેની પોતાની દરખાસ્તમાંથી અથવા તેને રસ ધરાવતી કોઈપણ વ્યક્તિ દ્વારા કરવામાં આવેલી અરજી પર, તેની શિસ્ત સમિતિ સમક્ષ પેલિંગ કાર્યવાહી પાછી ખેંચી શકે છે અને તે રાજ્ય બારની અન્ય કોઈપણ શિસ્ત સમિતિ દ્વારા તપાસ કરવાનો નિર્દેશ આપી શકે છે .કાઉન્સિલ.

(2) રાજ્ય બાર કાઉન્સિલની શિસ્ત સમિતિ કેસની સુનાવણી માટે તારીખ નક્કી કરશે અને તેની સૂચના સંબંધિત એડવોકેટ અને રાજ્યના એડવોકેટ જનરલને આપવામાં આવશે.

(3) રાજ્ય બાર કાઉન્સિલની શિસ્ત સમિતિ સંબંધિત એડવોકેટ અને એડવોકેટ-જનરલને સુનાવણીની તક આપ્યા પછી, નીચેનામાંથી કોઈપણ આદેશ કરી શકે છે,

શિસ્ત સમિતિનું બંધારણ

[એડવોકેટ્સ એક્ટ, 1961ની કલમ 9](#) મુજબ બાર કાઉન્સિલ એક શિસ્ત સમિતિની રચના કરશે . આ વિભાગ પ્રદાન કરે છે કે એક અથવા વધુ શિસ્ત સમિતિઓની રચના કરવી જરૂરી છે અને આ દરેક શિસ્ત સમિતિમાં ત્રણ સભ્યો હોવા જોઈએ.

શિસ્ત સમિતિના ત્રણ સભ્યોમાંથી બેની ચૂંટણી બાર કાઉન્સિલ ઓફ ઈન્ડિયાના સભ્યોમાંથી જ કાઉન્સિલ દ્વારા કરવામાં આવશે .ત્રીજો સભ્ય બાર કાઉન્સિલના સભ્યોની બહાર કાઉન્સિલ દ્વારા સહ-ચૂંટવામાં આવશે પરંતુ તે વકીલ હશે અને એડવોકેટ એક્ટ, 1961ની કલમ 3(2) માં નિર્ધારિત લાયકાત ધરાવશે.

કલમ વધુમાં જણાવે છે કે સૌથી વરિષ્ઠ વકીલ સમિતિના અધ્યક્ષ હશે .આ સમિતિના સભ્યોની મુદત 3 વર્ષથી વધુ ન હોવી જોઈએ.

શિસ્ત સમિતિની સત્તાઓ

[એડવોકેટ એક્ટ, 1961ની કલમ 42](#) શિસ્ત સમિતિની સત્તાઓ પ્રદાન કરે છે .વિભાગ જણાવે છે કે શિસ્ત સમિતિને સિવિલ કોર્ટમાં આપવામાં આવેલી સમાન સત્તાઓ સિવિલ પ્રક્રિયા સંહિતા, 1908 મુજબ હશે જે નીચે મુજબ છે:

કોઈપણ વ્યક્તિની હાજરીને બોલાવવી અને તેનો અમલ કરવો અને શપથ પર તેની તપાસ કરવી.

કોઈપણ દસ્તાવેજોની શોધ અને ઉત્પાદનની આવશ્યકતા.

એફિડેવિટ પર પુરાવા મેળવ્યા.

કોઈપણ સાર્વજનિક રેકોર્ડ અથવા તેની નકલો કોઈપણ કોર્ટ અથવા ઓફિસ પાસેથી માંગવી.

સાક્ષીઓ અથવા દસ્તાવેજોની તપાસ માટે કમિશન જારી કરવું. અન્ય કોઈપણ બાબત જે સૂચવવામાં આવી શકે છે.

શિસ્ત સમિતિની પ્રતિબંધિત સત્તાઓ

શિસ્ત સમિતિ અમુક સત્તાવાળાઓની પૂર્વ મંજૂરીથી જ આ સત્તાઓનો ઉપયોગ કરી શકે છે .આ નીચે મુજબ છે.

કોર્ટના કોઈપણ પ્રિસાઈડીંગ ઓફિસરની હાજરી માત્ર હાઈકોર્ટની પૂર્વ મંજૂરીથી જ મંજૂર કરવામાં આવશે કે જેના પર આવી કોર્ટ ગૌણ છે.

મહેસૂલ કોર્ટના કોઈપણ અધિકારીની હાજરી માત્ર રાજ્ય સરકારની પૂર્વ મંજૂરીથી જ માન્ય રહેશે.

વિવિધ શક્તિઓ

શિસ્ત સમિતિ સમક્ષની કાર્યવાહીને ન્યાયિક કાર્યવાહી તરીકે ગણવામાં આવશે.

શિસ્ત સમિતિને સિવિલ કોર્ટ ગણવામાં આવશે.

જો શિસ્ત સમિતિના અધ્યક્ષ અથવા કોઈપણ સભ્ય મામલાની સુનાવણી માટે નિર્ધારિત તારીખે અનુપલબ્ધ હોય તો શિસ્ત સમિતિ જો તેને યોગ્ય લાગે તો સુનાવણી આગળ ધપાવી શકે છે અને જરૂરી આદેશો પાસ કરી શકે છે, જો કે પસાર કરાયેલ આદેશ અંતિમ હુકમ ન હોય. આવી સમિતિ દ્વારા કરવામાં આવેલી કાર્યવાહી અને આદેશ માત્ર એટલા માટે અમાન્ય રહેશે નહીં કારણ કે શિસ્ત સમિતિના અધ્યક્ષ અથવા ત્રણેય સભ્યો હાજર ન હતા.

ત્યારપછી કોર્ટે કેસના દરેક પાસાઓને કાળજીપૂર્વક ધ્યાનમાં લીધા બાદ ચુકાદો આપ્યો, જેમાં હજુ સુધીનો પણ સમાવેશ થાય છે, કોર્ટે જાહેર કર્યું, “ન્યાયમાં સુધારાત્મક ધાર હોય છે, સામાજિક રીતે લાભદાયી હેતુ હોય છે, ખાસ કરીને જો ગુનેગાર માફ કરવા માટે ખૂબ જ વૃદ્ધ હોય અને તે ખૂબ જ નાનો હોય. પ્રતિબંધિત તેથી, કાનૂની વ્યવસાયના સામાજિક વાતાવરણને જોતાં, ફૂર ન હોય તેવી ઉપચારાત્મક સજાનું સંચાલન કરવું આવશ્યક છે.

ત્યારપછી કોર્ટે કેસના દરેક તત્વ તેમજ તેમાં સામેલ પક્ષકારોને કાળજીપૂર્વક ધ્યાનમાં લીધા બાદ ચુકાદો આપ્યો. તેણે ન્યાયની એક અવરોધક શૈલીની સ્થાપના કરી હતી જેમ કે આરોપી વ્યક્તિને ચોક્કસ પ્રતિબંધો મળે છે પરંતુ તે અન્ય લોકો માટે સંદેશ તરીકે પણ સેવા આપે છે જેઓ સમાન ગુનાઓનું આયોજન કરી શકે છે.

કાનૂની વ્યવસાયના સામાજિક સેટિંગમાં એક ઉપચારાત્મક, ફૂર સજા નહીં. ત્યારપછી કોર્ટે નિર્ણય એવી રીતે આપ્યો કે તેણે કેસને લગતા દરેક પાસાઓ તેમજ સંબંધિત પક્ષકારોને જોયા. તેણે ન્યાયની પદ્ધતિ અપનાવી હતી જેથી આરોપી વ્યક્તિને ચોક્કસ સજા આપવામાં આવે પરંતુ સમાન પ્રકૃતિના કૃત્યો કરવા ઇચ્છતા આવા અન્ય લોકો માટે ચેતવણી પણ પૂરી પાડવામાં આવે.

વ્યાવસાયિક ગેરવર્તણૂક સંબંધિત કેસોમાં ચુકાદો સીમાચિહ્નરૂપ બન્યો કારણ કે તેણે અસરકારક ચુકાદો આપ્યો.

આ નિર્ણય વ્યાવસાયિક ગેરવર્તણૂક સાથે સંકળાયેલા દાખલાઓ માટે એક વળાંક સાબિત થયો કારણ કે તેણે આરોપીના ભવિષ્યને જોખમમાં મૂક્યા વિના મજબૂત ચુકાદો આપ્યો હતો .અન્ય અસંખ્ય કેસોમાં, જેમ કે જે.એસ .જાધવ વિ .મુસ્તફા હાજી મુહમ્મદ યુસુફ, કોર્ટે ચુકાદાને એવી રીતે રજૂ કર્યો કે જેનાથી ખોટું કરનારાઓને એવી છાપ મળી કે તેઓને યોગ્ય સજા કરવામાં આવશે.

વકીલો માટે નિયત આચારસંહિતા

ગેરવર્તણૂક અમર્યાદિત જાતોના છે .આમ, અભિવ્યક્તિ 'દુરાચાર'ને વ્યાપક રીતે સ્વીકારવામાં આવે તે જરૂરી છે, જેથી શબ્દનો અર્થ કુદરતી કાયદાના દાયરામાં આવે, અભિવ્યક્તિના સ્વાભાવિક અર્થને નિયંત્રિત કરવા માટે વાજબીતાનો કોઈ અવકાશ ન રહે .સેક્શન 49 દ્વારા એડવોકેટ્સ એક્ટ, બાર કાઉન્સિલ ઓફ ઈન્ડિયાને વ્યાવસાયિક ગેરવર્તણૂક અંગેના ધોરણો અને નિયમો બનાવવા અને આકાર આપવાની સત્તા પ્રદાન કરે છે.

1) અધિનિયમ મુજબ, કોઈપણ વકીલને તેની પ્રેક્ટિસની જાહેરાત કરવાનો અથવા વિનંતી કરવાનો અધિકાર નથી કારણ કે તે વકીલોની નીતિશાસ્ત્રની સંહિતાનું ઉલ્લંઘન કરે છે .જાહેરાતના પરોક્ષ અને પ્રત્યક્ષ માધ્યમો બંને પ્રતિબંધિત છે .વધુમાં, તેને વ્યક્તિગત સંદેશાવ્યવહાર, મુલાકાતો અથવા પરિપત્રો દ્વારા જાહેરાત કરવાની મંજૂરી નથી .એડવોકેટ દ્વારા પરોક્ષ જાહેરાતની નીચેની રીતો પ્રતિબંધિત છે:

આવા ઢંઢેરામાં ઉલ્લેખિત વકીલોના નામ, સરનામું અને વ્યવસાય સાથે ચૂંટણી ઢંઢેરો અથવા પરિપત્ર બહાર પાડવો, જે એક રીતે ગૌણ અદાલતોમાં પ્રેક્ટિસ કરતા સમાન વ્યવસાયના સભ્યોને વકીલને સમર્થન આપવા અપીલ કરે છે.

પ્રાંતની અંદર પ્રવાસો દ્વારા મત માટે પ્રચાર.

નીચલી અદાલતોમાં પ્રેક્ટિસ કરતા વકીલોનો સીધો સંપર્ક કરવા માટે રાજ્યના વિવિધ જિલ્લાઓમાં તેના એજન્ટો અથવા કારકુનોને મોકલવા.

એડવોકેટ દ્વારા પ્રદર્શિત કરાયેલ નેમપ્લેટ અથવા સાઇનબોર્ડ ગેરવાજબી કદના ન હોવા જોઈએ.

વધુમાં, તેમાં એડવોકેટ સાથે સંલગ્ન વિગતોનો ઉલ્લેખ ન કરવો જોઈએ, ઉદાહરણ તરીકે, તે બાર કાઉન્સિલના સભ્ય અથવા પ્રમુખ છે અથવા તો તે કોઈપણ અન્ય ઓપન એક્સેસ જર્નલમાંથી છે અથવા તો તે ક્યારેય એડવોકેટ જનરલ અથવા ન્યાયાધીશ, અથવા તો તેની પોતાની વિશેષતા.

2) તેને પ્રશિક્ષણ હેતુઓ માટે નાણાંની માગણી કરવાની પણ પરવાનગી નથી, પરિણામે મહત્વાકાંક્ષી વકીલ રાજ્ય બાર કાઉન્સિલમાં નોંધણી માટેની જરૂરિયાતો પૂરી કરવા સક્ષમ બને છે.

3) તેને તેની સેવાઓ અથવા નામને કાયદા અથવા કાયદાની કોઈપણ એજન્સી સાથે સંબંધિત કોઈપણ બિનસત્તાવાર વ્યવહાર અથવા હેતુઓ સાથે સાંકળવાની મંજૂરી નથી.

4) તેને કોઈ પણ સંજોગોમાં હાજર રહેવાની મનાઈ છે જેમાં પક્ષકાર દ્વારા પહેલેથી જ વકીલ રોકાયેલ હોય .રોકાયેલા એડવોકેટની સંમતિ લીધા પછી તે આમ કરી શકે છે .જો કે, જો એડવોકેટની સંમતિ કોર્ટમાં રજૂ કરવામાં ન આવી હોય, તો એડવોકેટે તે રજૂ ન કરી શકવા માટેનું યોગ્ય કારણ જણાવવાનું રહેશે .તે પછી કોર્ટની સંમતિથી જ હાજર થઈ શકે છે.

નિષ્કર્ષ

કાનૂની વ્યવસાયને સમાજ દ્વારા ઉમદા વ્યવસાય તરીકે જોવામાં આવે છે .વ્યવસાયિક નીતિશાસ્ત્ર કાનૂની વ્યવસાયમાં નિર્ણાયક છે, જેમ કે અન્ય કોઈપણ કારકિર્દીમાં .આ વ્યવસાયની ગરિમા જાળવવા માટે કેટલાક વ્યાવસાયિક નિયમો છે જેનું પાલન કરવું આવશ્યક છે .જ્યારે કોઈ વ્યક્તિ આ ધોરણોનું ઉલ્લંઘન કરે છે ત્યારે ગેરવર્તણૂકનું પરિણામ આવે છે.

વકીલની કેસ હારી જવાની કે તેના અસીલ સાથે અથડામણ થવાની શક્યતા વાજબી છે .જો કે, વકીલ સામે ફરિયાદ નોંધાવવા માટે ન તો નુકસાન કે ક્લાયન્ટ સાથેનો વિવાદ પોતે જ પૂરતો નથી . જો કે, ગેરવર્તણૂક અથવા ગેરરીતિમાં સામેલ વકીલને જવાબદાર ગણવામાં આવી શકે છે .વકીલ સામે ફરિયાદ નોંધાવવી એ ગંભીર બાબત છે.

જો કે, ગેરવર્તણૂક અથવા ગેરરીતિ માટે દોષિત વકીલ સામે દાવો માંડવામાં આવી શકે છે .વકીલ વિરુદ્ધ ફરિયાદ દાખલ કરવી એ ગંભીર બાબત છે અને વ્યક્તિએ ખૂબ ખાતરી હોવી ભારતીય કાનૂની પ્રણાલીમાં વ્યવસાયિક નીતિશાસ્ત્ર :એડવોકેટ્સ એક્ટ, 1961ની ભૂમિકા

આ લેખ ભારતના કાનૂની વ્યવસાયમાં વ્યાવસાયિક નીતિશાસ્ત્રની વિભાવનાની શોધ કરે છે .તે વકીલો માટે નૈતિક માર્ગદર્શિકા સ્થાપિત કરવામાં એડવોકેટ્સ એક્ટ, 1961 ની ભૂમિકાની તપાસ કરે છે, તેમજ વ્યાવસાયિક આચરણના નિયમનમાં બાર કાઉન્સિલ ઓફ ઈન્ડિયા અને સ્ટેટ બાર કાઉન્સિલની જવાબદારીઓની સાથે .આ લેખ સારા વકીલના મુખ્ય ગુણો, વકીલ-ક્લાયન્ટ સંબંધ અને બાર અને બેચની આસપાસના નૈતિક વિચારણાઓની શોધ કરે છે .તે ન્યાયિક પ્રણાલીની અખંડિતતા અને ગૌરવને જાળવી રાખવાના મહત્વની રૂપરેખા આપતા, વ્યાવસાયિક ગેરવર્તણૂક અને અદાલતની તિરસ્કારની પણ તપાસ કરે છે.કાનૂની વ્યવસાયનો અર્થ:

કાનૂની વ્યવસાયમાં એવા લોકોની શ્રેણીનો સમાવેશ થાય છે જેઓ કાયદાની વિવિધ કુશળતાનો અભ્યાસ કરે છે, વિકાસ કરે છે અને તેમના જ્ઞાન અને કાનૂની કુશળતાને લાગુ કરે છે .આમાં વકીલો, ન્યાયાધીશો, કાનૂની શિક્ષણવિદો, પેરાલીગલ્સ અને અન્ય કાનૂની નિષ્ણાતોનો સમાવેશ થાય છે . તેમનું પ્રાથમિક કાર્ય કાનૂની પ્રણાલીની સરળ કામગીરીની ખાતરી કરવાનું અને ન્યાયને જાળવી રાખવાનું છે.વ્યવસાયિક નીતિશાસ્ત્રનો પરિચય:

વ્યાવસાયિક નૈતિકતા એ કાનૂની વ્યવસાયનો પાયાનો પથ્થર છે, જે ખાતરી કરે છે કે વકીલો કાયદાનું સમર્થન કરે છે, કોર્ટની ગરિમા જાળવી રાખે છે અને તેમના ગ્રાહકોને અખંડિતતા અને

વ્યવસાયિક નીતિશાસ્ત્ર એ નૈતિક સિદ્ધાંતોનો સમૂહ છે જે વ્યવસાયની અંદર વ્યક્તિઓના આચરણને માર્ગદર્શન આપે છે .ભારતમાં આ નૈતિક ધોરણોને માર્ગદર્શન આપતું માળખું મુખ્યત્વે એડવોકેટ્સ એક્ટ, 1961માં સમાવિષ્ટ છે .કાનૂની વ્યવસાયમાં; આ સિદ્ધાંતો નિષ્પક્ષતા, ન્યાય, ગ્રાહક સુરક્ષા અને જાહેર વિશ્વાસને સુનિશ્ચિત કરે છે.

એડવોકેટ્સ એક્ટ, 1961

એડવોકેટ્સ એક્ટ, 1961, ભારતમાં કાનૂની પ્રેક્ટિસના નિયમન માટે એક વ્યાપક માળખું પ્રદાન કરે છે .આ અધિનિયમ બાર કાઉન્સિલ ઓફ ઈન્ડિયા) BCI) અને વિવિધ રાજ્ય બાર કાઉન્સિલની સ્થાપના કરે છે, જેઓ વ્યાવસાયિક આચરણ અને શિષ્ટાચારના ધોરણો જાળવવા તેમજ વકીલો પર શિસ્તના અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરે છે .આ અધિનિયમ હેઠળ, વકીલોએ આચારસંહિતાનું પાલન કરવું જરૂરી છે જે અખંડિતતા, ગૌરવ અને કાનૂની વ્યવસ્થા માટે આદર પર ભાર મૂકે છે.

એડવોકેટ્સ એક્ટ, 1961ની મુખ્ય જોગવાઈઓ

નિયમનકારી સંસ્થાઓની સ્થાપના:

એડવોકેટ્સ એક્ટ, 1961, ભારતમાં કાનૂની વ્યવસાયના નિયમન માટે બે-સ્તરીય માળખું સ્થાપિત કરે છે .બાર કાઉન્સિલ ઓફ ઈન્ડિયા) BCI) દેશભરમાં એડવોકેટ્સની દેખરેખ કરતી સર્વોચ્ચ સંસ્થા તરીકે સેવા આપે છે) સેક્શન 4). રાજ્ય સ્તરે વકીલોનું સંચાલન કરવા માટે, દરેક રાજ્ય અને કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશમાં સ્ટેટ બાર કાઉન્સિલ) એસબીસી (ની સ્થાપના કરવામાં આવી છે) સેક્શન 3).નોંધણી અને લાયકાત:

કાયદો એ પણ વ્યાખ્યાયિત કરે છે કે કાયદાનો અભ્યાસ કરવા માટે કોણ લાયક બની શકે છે . અરજદારો ભારતીય નાગરિક હોવા જોઈએ, 21 વર્ષથી વધુ ઉંમરના, કાયદાની ડિગ્રી ધરાવતા હોવા જોઈએ અને બાર કાઉન્સિલ ઓફ ઈન્ડિયાની પરીક્ષા સફળતાપૂર્વક પૂર્ણ કરવી જોઈએ) સેક્શન 24).અધિકારો, વિશેષાધિકારો અને ફરજો:

એકવાર નોંધણી થઈ ગયા પછી, વકીલોને સુપ્રીમ કોર્ટ) સેક્શન 30) સહિત ભારતની કોઈપણ કોર્ટમાં પ્રેક્ટિસ કરવાનો અધિકાર આપવામાં આવે છે .આ વિભાગ પ્રામાણિકતા, પ્રામાણિકતા અને ક્લાયંટની ગુપ્તતા જાળવવા જેવા નૈતિક આચરણ પર ભાર મૂકતા કોર્ટ, ગ્રાહકો અને સહકર્મીઓ પ્રત્યેની તેમની ફરજોની પણ રૂપરેખા આપે છે.શિસ્તની કાર્યવાહી:

આ અધિનિયમ BCI અને SBC બંનેને વ્યાવસાયિક ગેરવર્તણૂક) કલમ 35) માટે વકીલો સામે શિસ્તની કાર્યવાહી શરૂ કરવાની સત્તા આપે છે .આ વિભાગ પૂછપરછ, તપાસ અને સંભવિત દંડ માટેની પ્રક્રિયાની રૂપરેખા આપે છે, જેમાં વ્યવસાયમાંથી સસ્પેન્શન અથવા દૂર કરવાનો સમાવેશ થઈ શકે છે) કલમ 36).

વરિષ્ઠ વકીલો:

આ કાયદો અસાધારણ યોગ્યતા અને અનુભવ ધરાવતા વકીલોને વરિષ્ઠ વકીલ તરીકે નિયુક્ત કરીને પણ ઓળખે છે .લાયક બનવા માટે, વકીલે હાઈકોર્ટ અથવા સુપ્રીમ કોર્ટમાં 10 વર્ષથી વધુ સમય માટે પ્રેક્ટિસ કરેલી હોવી જોઈએ) સેક્શન 16). વરિષ્ઠ વકીલો અમુક વિશેષાધિકારોનો આનંદ માણે છે, જેમ કે અદાલતો સમક્ષ દલીલો રજૂ કરવામાં અગ્રતા.

એકરૂપતા અને ગતિશીલતા:

આ અધિનિયમ એડવોકેટ્સને સમગ્ર ભારતમાં કોઈપણ અદાલતમાં પ્રેક્ટિસ કરવાની પરવાનગી આપે છે, એકીકૃત કાનૂની પ્રણાલીને પ્રોત્સાહન આપે છે અને કાનૂની વ્યાવસાયિકોની મુક્ત અવરજવરને સક્ષમ બનાવે છે.

સારા વકીલના ગુણો અને કુશળતા:

પ્રમાણિકતા અને પ્રામાણિકતા :વકીલ તમામ વ્યવસાયિક વ્યવહારો એટલે કે ગ્રાહકો, અદાલતો અને વિરોધી સલાહકારમાં પ્રમાણિક અને સીધો હોવો જોઈએ.

ખંત :સંપૂર્ણ તૈયારી અને ગ્રાહકના કારણ પ્રત્યે પ્રતિબદ્ધતા જરૂરી છે.

હિંમત :મક્કમ રીતે ઊભા રહેવાની અને નિર્ભયપણે કેસની દલીલ કરવાની ક્ષમતા નિર્ણાયક છે.

યોગ્યતા :વકીલોની ફરજ છે કે તેઓ તેમના કાનૂની જ્ઞાન અને કૌશલ્યોને અસરકારક રીતે ક્લાયન્ટનું પ્રતિનિધિત્વ કરવા માટે જાળવી રાખે.

વિશ્વસનીય :ભારતમાં, વકીલોને "વકીલ "અથવા" અધિવક્ત "તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે . શબ્દ" વકીલ "અરબી શબ્દ" અલ-વકીલ "પરથી ઉદ્ભવે છે, જે એવી વ્યક્તિ દર્શાવે છે જેને તમામ બાબતોનું સંચાલન કરવાની જવાબદારી સોંપવામાં આવે છે .આ ભૂમિકામાં ટ્રસ્ટી, વાલી અને વિવિધ બાબતોના સંચાલક હોવાનો સમાવેશ થાય છે.

કોર્ટ માટે આદર :વકીલો શિષ્ટાચાર જાળવી રાખે છે અને કોર્ટની સત્તાને સમર્થન આપે છે.

વિશ્લેષણાત્મક વિચારસરણી :કાનૂની મુદ્દાઓનું વિવેચનાત્મક રીતે વિશ્લેષણ કરવાની અને સાઉન્ડ દલીલો વિકસાવવાની ક્ષમતા.

અસરકારક સંદેશાવ્યવહાર: લેખિત અને મૌખિક બંને સંચાર કૌશલ્યો કોર્ટમાં સમજાવટપૂર્વક કેસ રજૂ કરવા માટે મહત્વપૂર્ણ છે.

સંશોધન પ્રાવીણ્ય :પૂર્વવર્તી અને વૈધાનિક સત્તા સાથે દલીલોને સમર્થન આપવા માટે કાનૂની સંશોધનમાં નિપુણતા.

વાટાઘાટ કૌશલ્ય :ગ્રાહકો વતી અસરકારક રીતે વાટાઘાટો કરવાની ક્ષમતા.

એડવોકેટઅનેક્લાયન્ટવચ્ચેનોસંબંધ:

વકીલ અને તેમના ક્લાયન્ટ વચ્ચેનો સંબંધ કાનૂની વ્યવસાય માટે પાયાનો છે, જે વિશ્વાસ, ગોપનીયતા અને પરસ્પર આદર દ્વારા વર્ગીકૃત થયેલ છે .આ વ્યાવસાયિક સંબંધ અસરકારક

પ્રતિનિધિત્વ અને ન્યાયના વહીવટને સુનિશ્ચિત કરવા માટે રચાયેલ કેટલાક મુખ્ય સિદ્ધાંતો અને નૈતિક ફરજો દ્વારા સંચાલિત થાય છે .એડવોકેટ એક્ટ, 1961, ભારતમાં વકીલોના વ્યાવસાયિક આચરણને નિયંત્રિત કરે છે.

ગ્રાહકોપ્રત્યેવકીલનીફરજો

તે ગ્રાહકો પ્રત્યેની ફરજો દર્શાવે છે, જેમાં નીચેનાનો સમાવેશ થાય છે:

વિશ્વાસ અને વિશ્વાસ :એડવોકેટ-ક્લાયન્ટ સંબંધના મૂળમાં વિશ્વાસ છે .ગ્રાહકોને તેમની કાનૂની બાબતોને સક્ષમ રીતે હેન્ડલ કરવાની તેમના વકીલની ક્ષમતામાં વિશ્વાસ હોવો જોઈએ .આ ટ્રસ્ટ એડવોકેટની પ્રામાણિકતા, પ્રામાણિકતા અને વ્યાવસાયિકતા પર બનેલ છે.

ગોપનીયતા :વકીલોએ કાયદામાં દર્શાવેલ અપવાદો સાથે, તેમના ગ્રાહકોની ગોપનીય માહિતીનું રક્ષણ કરવું જોઈએ .ક્લાયન્ટની માહિતીનું રક્ષણ કરવું સર્વોપરી છે.

વફાદારી :વકીલ કાયદાની મર્યાદામાં ક્લાયન્ટના કાનૂની હિતોને પ્રાથમિકતા આપે છે, તેમના વતી જુસ્સાપૂર્વક કાર્ય કરે છે.

કોમ્યુનિકેશન :ઓપન અને પ્રામાણિક વાતચીત જરૂરી છે .વકીલ ક્લાયન્ટને કેસની પ્રગતિ, સંભવિત પરિણામો અને ઉપલબ્ધ વિકલ્પો વિશે માહિતગાર રાખે છે.

જાણકાર સંમતિ :ક્લાયન્ટને કાનૂની પરિસ્થિતિને સમજવાનો અને વકીલની સલાહ મળ્યા પછી તેમના કેસ વિશે માહિતગાર નિર્ણયો લેવાનો અધિકાર છે.

યોગ્ય કાળજી :વકીલે કેસને સમજવા અને મજબૂત બચાવ તૈયાર કરવા માટે પૂરતો સમય અને પ્રયત્નો ફાળવવા જોઈએ.

હિતોના સંઘર્ષને અવગણવું : વકીલ વિરોધાભાસી હિત ધરાવતા ગ્રાહકોનું પ્રતિનિધિત્વ કરી શકતા નથી.

બિલ્ડીંગ ટ્રસ્ટ : એક મજબૂત એડવોકેટ-ક્લાયન્ટ સંબંધ વિશ્વાસને પ્રોત્સાહન આપે છે અને એડવોકેટને સૌથી અસરકારક કાનૂની વ્યૂહરચના વિકસાવવાની મંજૂરી આપે છે . સફળ ભાગીદારી માટે અસરકારક સંચાર, સહાનુભૂતિ અને કાયદાને જાળવી રાખવા માટેની પ્રતિબદ્ધતા એ તમામ જરૂરી છે.

કોર્ટ પ્રત્યે વકીલની ફરજો:

વકીલે કોર્ટની ગરિમા અને સજાવટ જાળવી રાખવી જોઈએ.

વકીલની ફરજ છે કે તેઓ તેમનો કેસ પ્રામાણિકપણે અને ન્યાયી રીતે રજૂ કરે.

વકીલે તમામ કોર્ટના આદેશો અને દિશાનિર્દેશોનું પાલન કરવું જોઈએ.

સમર્થક કાનૂની પ્રતિનિધિત્વ પ્રદાન કરવા માટે વકીલની તેમના ક્લાયન્ટની ફરજ છે.

યોગ્ય ડ્રેસ કોડ જાળવો.

એડવોકેટે એવી ક્રિયાઓનું ધ્યાન રાખવું જોઈએ જે કોર્ટની અવમાનનાનું નિર્માણ કરી શકે.

બાર અને બેચ:

કાનૂની વ્યવસાયમાં, "બાર "અને" બેચ "શબ્દો ન્યાયિક પ્રણાલીના બે આવશ્યક ઘટકોનો સંદર્ભ આપે છે" .બાર "વકીલોના સમુદાયનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે જેમને કાયદાની પ્રેક્ટિસ કરવા માટે લાઇસન્સ આપવામાં આવ્યું છે, જ્યારે" બેચ "ન્યાયતંત્રને સૂચવે છે, જેમાં ન્યાયાધીશો અને મેજિસ્ટ્રેટનો સમાવેશ થાય છે .બાર અને બેચ વચ્ચેનો સંબંધ ન્યાયના વહીવટ માટે મૂળભૂત છે,

અને વ્યાવસાયિક નીતિશાસ્ત્ર આ સંબંધની અખંડિતતા અને અસરકારકતા જાળવવામાં નિર્ણાયક ભૂમિકા ભજવે છે.

બાર:

ન્યાયતંત્ર માટે આદર

પ્રામાણિકતા અને પ્રામાણિકતા

યોગ્યતા અને ખંત

ગોપનીયતા

બેંચ

બેંચમાં એવા ન્યાયાધીશોનો સમાવેશ થાય છે જેઓ કોર્ટની કાર્યવાહીની અધ્યક્ષતા કરે છે, કાયદાનું અર્થઘટન કરે છે અને ન્યાયનું સંચાલન નિષ્પક્ષ અને નિષ્પક્ષ રીતે થાય છે તેની ખાતરી કરે છે. બેંચની નૈતિક ફરજોમાં નીચેનાનો સમાવેશ થાય છે:

નિષ્પક્ષતા

અખંડિતતા અને સ્વતંત્રતા

સૌજન્ય અને આદર

યોગ્યતા

બાર અને બેંચ વચ્ચેનો સંબંધ

બાર અને બેંચને સંચાલિત કરતી વ્યાવસાયિક નીતિશાસ્ત્ર ન્યાયિક પ્રણાલીના વિશ્વાસ, આદર અને અસરકારક કામગીરીને જાળવી રાખવા માટે મહત્વપૂર્ણ છે. બાર અને બેંચ વચ્ચેનો સંબંધ સહજીવન છે અને કાયદાકીય વ્યવસ્થાની યોગ્ય કામગીરી માટે જરૂરી છે. ન્યાય મળે તે સુનિશ્ચિત

કરવા માટે બંનેએ સહયોગથી છતાં સ્વતંત્ર રીતે કામ કરવું જોઈએ .વ્યાવસાયિક નીતિશાસ્ત્ર હેઠળ આ સંબંધના મુખ્યપાસાઓમાંનીચેનાનોસમાવેશથાયછે:

પરસ્પર આદર

કોમ્યુનિકેશન

સભ્યતા

ન્યાય જાળવી રાખવો

બારકાઉન્સિલઓફઈન્ડિયાઅનેસ્ટેટબારકાઉન્સિલ

બાર કાઉન્સિલ ઓફ ઈન્ડિયા) BCI) અને સ્ટેટ બાર કાઉન્સિલ ભારતમાં કાનૂની વ્યવસાયના નિયમન અને સંચાલનમાં મુખ્ય ભૂમિકા ભજવે છે .એડવોકેટ્સ એક્ટ, 1961 હેઠળ સ્થપાયેલી, આ સંસ્થાઓ દેશભરના વકીલોની યોગ્ય કામગીરી અને નૈતિકઆચરણનીખાતરીકરેછે.

બારકાઉન્સિલઓફઈન્ડિયા)BCI)

BCI એ ભારતમાં કાનૂની વ્યવસાય અને કાયદાકીય શિક્ષણના નિયમન માટે જવાબદાર સર્વોચ્ચ વૈધાનિક સંસ્થા છે .BCI એ એક લોકશાહી સંસ્થા છે જેમાં ભૂતપૂર્વ કાનૂની મહાનુભાવો અને વિવિધ રાજ્ય બાર કાઉન્સિલમાંથી ચૂંટાયેલા પ્રતિનિધિઓનું મિશ્રણ હોય છે, જેની આગેવાની તેના સભ્યો દ્વારા પસંદ કરાયેલા અધ્યક્ષ અને ઉપાધ્યક્ષ દ્વારા કરવામાં આવે છે .બાર કાઉન્સિલ ઓફ ઈન્ડિયા)BCI) ની રચના એડવોકેટ્સ એક્ટ, 1961 હેઠળ કરવામાં આવી છે તેની રચનાનું વિભાજન ચૂંટાયેલા સભ્યો:

દરેક રાજ્ય બાર કાઉન્સિલ દ્વારા તેના સભ્યોમાંથી એક સભ્ય ચૂંટવામાં આવે છે.

રાજ્ય બાર કાઉન્સિલના સભ્યો પાંચ વર્ષની મુદત માટે ચૂંટાય છે.પૂર્વ-અધિકારી સભ્યો:

ભારતના એટર્ની જનરલ

ભારતના સોલિસિટર જનરલ

નેતૃત્વ:

BCI તેના સભ્યોમાંથી બે વર્ષની મુદત માટે તેના પોતાના અધ્યક્ષ અને ઉપાધ્યક્ષની પસંદગી કરે છે.

ચૂંટણી પ્રક્રિયા:

બાર કાઉન્સિલ ઓફ ઈન્ડિયાના સભ્યો રાજ્ય બાર કાઉન્સિલના સભ્યો દ્વારા BCI નિયમો દ્વારા નિર્ધારિત પ્રક્રિયા દ્વારા ચૂંટવામાં આવે છે. ચૂંટણી પ્રક્રિયા ભારતમાં કાયદાકીય વ્યવસાય માટે વૈવિધ્યસભર અને વ્યાપક શાસન માળખું પ્રદાન કરીને તમામ રાજ્યોમાંથી પ્રતિનિધિત્વની ખાતરી કરે છે.

BCIનામુખ્યકાર્યો

ધ એડવોકેટ્સ એક્ટ, 1961, કલમ 7 માં, બાર કાઉન્સિલ ઓફ ઈન્ડિયાના પ્રાથમિક કાર્યોનીરૂપરેખાઆપેછે,જેમાંસમાવેશથાયછે

કાનૂની શિક્ષણ માટે ધોરણો મૂકે છે અને લાયકાત ધરાવતા કાયદાની ડિગ્રીઓ ઓફર કરતી યુનિવર્સિટીઓને ઓળખે છે.

વ્યાવસાયિક આચરણ માટે ધોરણો નક્કી કરે છે અને ગેરવર્તણૂક માટે વકીલો સામે શિસ્તની કાર્યવાહી લાગુ કરે છે.

કાનૂની સંશોધનને પ્રોત્સાહન આપે છે અને કાયદાકીય પ્રણાલીમાં સુધારા કરે છે.

વકીલોના અધિકારો, રુચિઓ અને કલ્યાણનું રક્ષણ કરે છે.

BCI વકીલો માટે વ્યાવસાયિક આચરણ અને શિષ્ટાચારના ધોરણો નિર્ધારિત કરે છે.

તે ઓલ ઈન્ડિયા બાર એક્ઝામિનેશન) AIBE)નું આયોજન કરે છે, જે કાયદાના સ્નાતકોએ ભારતમાં કાયદાની પ્રેક્ટિસ કરવા માટે પાસ કરવી આવશ્યક છે.

BCI આંતરરાષ્ટ્રીય કાનૂની મંચો અને સંસ્થાઓમાં ભારતીય બારનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે.

સ્ટેટબારકાઉન્સિલ

ભારતમાં સ્ટેટ બાર કાઉન્સિલ એ એડવોકેટ્સ એક્ટ, 1961 હેઠળ સ્થાપિત વૈધાનિક સંસ્થાઓ છે, જે તેમના સંબંધિત રાજ્યોમાં કાનૂની વ્યવસાયનું નિયમન કરવાની પ્રાથમિક જવાબદારી ધરાવે છે . દરેક સ્ટેટ બાર કાઉન્સિલ એડવોકેટ્સને તેના અધિકારક્ષેત્રમાં પ્રેક્ટિસ કરવા માટે સ્વીકારે છે, આવા હિમાયતીઓનો રોલ જાળવી રાખે છે અને વ્યાવસાયિક આચરણ અને શિષ્ટાચારના ધોરણોને લાગુ કરે છે.

રાજ્યબારકાઉન્સિલના મુખ્યકાર્યો

ધ એડવોકેટ્સ એક્ટ, 1961, વિભાગ 6 માં, રાજ્ય બાર કાઉન્સિલના પ્રાથમિક કાર્યોની રૂપરેખા આપે છે, જેમાંની ચેનાનો સમાવેશ થાય છે:

એડવોકેટ્સને તેમના અધિકારક્ષેત્રમાં પ્રેક્ટિસ કરવા માટે સ્વીકારો.

રાજ્યમાં પ્રેક્ટિસ કરતા વકીલોનો રોલ જાળવો.

રાજ્ય સ્તરે વકીલોને લગતી શિસ્ત સંબંધી બાબતો સાથે વ્યવહાર કરો.

તેમના કાઉન્સિલ સભ્યો માટે ચૂંટણીઓ ગોઠવો.

રાજ્યની અંદર વકીલોના વર્તનનું નિયમન કરો.

શિસ્ત સમિતિઓ દ્વારા ગેરવર્તણૂક માટે શિસ્તની હિમાયત કરે છે.

રાજ્યમાં પ્રેક્ટિસ કરતા વકીલોના લાભ માટે વિવિધ કલ્યાણકારી યોજનાઓ અને કાર્યક્રમોનો અમલ કરો.

BCI અને રાજ્ય બાર કાઉન્સિલ વચ્ચેનો સંબંધ

BCI અને રાજ્ય બાર કાઉન્સિલ વચ્ચે વંશવેલો અને સહકારી સંબંધ છે:

દેખરેખ અને માર્ગદર્શન

સંકલન

પ્રતિનિધિત્વ

અધિકમિક માળખું

પૂરક ભૂમિકાઓ

વ્યાવસાયિક ગેરવર્તણૂક

વકીલ બનવું એ ઉમદા અને નૈતિક કારકિર્દીની પસંદગી છે .કોઈ વકીલને સમાજના સૌથી વિશેષાધિકૃત, જવાબદાર અને બુદ્ધિશાળી લોકોમાં ગણી શકે છે .કારણ કે વકીલ સમુદાયમાં આટલો ઊંચો દરજ્જો ધરાવે છે .પરિણામે, તેમના વ્યાવસાયની પ્રેક્ટિસ કરવા માટે, વ્યાવસાયિકોએ અમુક મૂલ્યો અથવા નીતિશાસ્ત્રના ધોરણોનું પાલન કરવું આવશ્યક છે .ટૂંકમાં, અયોગ્ય વર્તનને "વ્યાવસાયિક ગેરવર્તણૂક "તરીકે ઓળખવામાં આવે છે .એડવોકેટ પોતાની ઈચ્છાઓ સંતોષવા અથવા પૂરા કરવા માટેકરીશકે છે.

વ્યવસાયિક ગેરવર્તણૂકને એવી કોઈપણ ક્રિયા તરીકે વ્યાખ્યાયિત કરવામાં આવે છે જે વકીલને તેમના વ્યવસાય સાથે સંઘર્ષમાં મૂકે છે અથવા તેમને પ્રેક્ટિસ કરવા માટે અયોગ્ય બનાવે છે .સરળ શબ્દોમાં કહીએ તો, કોઈપણ ક્રિયા જે વકીલને તેમના વ્યવસાયની પ્રેક્ટિસ કરતા અટકાવે છે .તે સ્પષ્ટ છે કે કાનૂની વ્યવસાય વ્યવસાય અથવા વેપાર કરતાં ઉમદા, નમ્ર અને અશુદ્ધ વ્યવસાય છે. અલાહાબાદ બેંક વિ .ગિરીશપ્રસાદવર્માનાકિસ્સામાં , બાર કાઉન્સિલ ઓફ ઈન્ડિયાની શિસ્ત સમિતિએ જણાવ્યું હતું કે વર્માની ક્રિયાઓ ભૌતિક તથ્યોના ઇરાદાપૂર્વક દમનને કારણે વ્યાવસાયિક ગેરવર્તણૂક સમાન છે .પરિણામે, સમિતિએ વર્માના કાયદાની પ્રેક્ટિસ કરવા માટેના લાયસન્સને બે વર્ષના સમયગાળા માટે સસ્પેન્ડ કરવાનો નિર્ણય લીધો, કારણ કે વ્યવસાયિક ગેરવર્તણૂકમાંનીયેનીપરિસ્થિતિઓનોસમાવેશથાયછે:

ગ્રાહકના વિશ્વાસ સાથે દગો કરવો

ચોક્કસ માધ્યમો દ્વારા છેતરપિંડીનો અભ્યાસ કરવો

કોર્ટને છેતરતી

વિરોધી પક્ષ અથવા તેમના સલાહકારને છેતરવું

અયોગ્ય અથવા અયોગ્ય વર્તન

વર્તણૂક જે કાયદા અનુસાર ગેરકાયદેસર છે

અનૈતિકતા

ફરજ નિભાવવામાં બેદરકારી

કાયદા દ્વારા પ્રતિબંધિત કૃત્ય

કોર્ટનતિરસ્કાર

વકીલો માટે વ્યાવસાયિક નીતિશાસ્ત્રનું એક મૂળભૂત પાસું એવી ક્રિયાઓ ટાળવાનું છે જે કોર્ટના તિરસ્કાર સમાન હોઈ શકે, જેમાં કોર્ટની સત્તાનો અનાદર કરે અથવા ન્યાયને અવરોધે તેવું વર્તન સામેલ હોય .કોર્ટનો તિરસ્કાર અધિનિયમ, 1971, આવા કૃત્યોને સજા કરવાની અદાલતની સત્તાઓની રૂપરેખા આપે છે અને ન્યાયિક સત્તા અને ગૌરવને જાળવી રાખવા માટે તિરસ્કારને વ્યાખ્યાયિત કરે છે .વકીલોએ કોર્ટમાં ખોટા નિવેદનો, ખોટા દસ્તાવેજો અથવા કોર્ટ અને તેના અધિકારીઓ પ્રત્યેના કોઈપણ અનાદરભર્યા વર્તનને ટાળીને, કોર્ટમાં આદર અને ગૌરવ જાળવી રાખવું જોઈએ.

અદાલતનો તિરસ્કાર એ ન્યાયિક પ્રણાલીની સત્તા અને અખંડિતતાના રક્ષણ માટે રચાયેલ કાનૂની સિદ્ધાંત છે .તે કોઈપણ કૃત્ય અથવા અવગણનાનો ઉલ્લેખ કરે છે જે કોર્ટનો અનાદર કરે છે, તેની સત્તાને નબળી પાડે છે અથવા ન્યાયના વહીવટમાં અવરોધઉભો કરે છે.

કોર્ટનાતિરસ્કારનાપ્રકારો

કોર્ટના તિરસ્કારના બે મુખ્ય પ્રકારો છે :અધિનિયમની કલમ 2(a), "કોર્ટની અવમાનના "ને વ્યાખ્યાયિત કરે છે જેમાં નાગરિક તિરસ્કાર અને ફોજદારી તિરસ્કાર બંનેનો સમાવેશ થાય છે .

કોર્ટના તિરસ્કાર અધિનિયમ, 1971 ની સિવિલકન્ટેમ્પ્ટ

સેક્શન 2(b), 'નાગરિક તિરસ્કાર'ને કોઈપણ યુકાદા, હુકમનામું, દિશા, આદેશ, રિટ અથવા કોર્ટની અન્ય પ્રક્રિયાના ઇરાદાપૂર્વક આજ્ઞાભંગ તરીકે વ્યાખ્યાયિત કરે છે .કોર્ટમાં આપવામાં આવેલ

બાંધધરી .નાગરિક તિરસ્કારમાં કોર્ટના આદેશો, હુકમનામું અથવા યુકાદાઓનું પાલન કરવામાં નિષ્ફળતાનો સમાવેશ થાય છે .દાખલા તરીકે, જો કોઈ પક્ષ કોર્ટના આદેશનું પાલન ન કરે અથવા

કોર્ટ દ્વારા આદેશિત ચાઈલ્ડ સર્પોર્ટ ચૂકવવામાં નિષ્ફળ જાય, તો તેઓ સિવિલ કન્ટેમ્પમાં મળી શકે છે .નાગરિક તિરસ્કારનો પ્રાથમિક હેતુ વિરોધી પક્ષના લાભ માટે કોર્ટના આદેશોનું પાલન કરવાનો છે. રામાનારંગવિરમેશનારંગના

કેસમાં , સર્વોચ્ચ અદાલતે ચુકાદો આપ્યો હતો કે નેશનલ કંપની લો ટ્રિબ્યુનલનો સંપર્ક કરવાના પ્રતિવાદીઓનું અધિનિયમ, અદાલતની અવમાનના અધિનિયમ, 1971ની કલમ 2(b) હેઠળ નાગરિક તિરસ્કારની રચના કરતું નથી .અદાલતને પ્રતિવાદીઓ દ્વારા આપવામાં આવેલ કોઈપણ અદાલતી કાર્યવાહી અથવા બાંહેધરીનો કોઈ જાણીજોઈને ભંગ થયો ન હતો, જેથી અરજદારને ફગાવી દેવામાં આવે છે .તકરાર કોર્ટના તિરસ્કાર અધિનિયમ, 1971ની કિમિનલ કન્ટેમ્પ સેક્શન 2(c), 'કિમિનલ કન્ટેમ્પ'ને કોઈપણ પ્રકાશન અથવા કૃત્ય તરીકે વ્યાખ્યાયિત કરે છે જે કોઈપણ કોર્ટની સત્તાને નબળી પાડે છે અથવા ઘટાડે છે, પૂર્વગ્રહ કરે છે અથવા ન્યાયિક કાર્યવાહીમાં દખલ કરે છે અથવા ન્યાયના વહીવટને અવરોધે છે .ફોજદારી તિરસ્કારમાં ન્યાયાધીશ પર ભૂમો પાડવી, કોર્ટમાં પ્રશ્નોના જવાબ આપવાનો ઇનકાર અથવા પૂર્વગ્રહયુક્ત સામગ્રી પ્રકાશિત કરવા જેવી ક્રિયાઓનો સમાવેશ થાય છે .તેનો હેતુ અદાલતની ગરિમાને ઠેસ પહોંચાડતી ક્રિયાઓને સજા અને અટકાવવાનો છે. એમ.વી .જયરાજન વિ.ના સીમાચિહ્નરૂપ કેસમાં. કેરળની હાઈકોર્ટ અને એન.આર.કેરળ હાઈકોર્ટે જયરાજનને અદાલતનું કૌભાંડ કરવા અને ન્યાયતંત્રની સત્તાને નબળી પાડવા બદલ ફોજદારી તિરસ્કાર માટે દોષિત ઠેરવ્યા .તેને છ મહિનાની જેલની સજા ફટકારવામાં આવી હતી .દિલ્હી ન્યાયિક સેવા સંઘના અન્ય એક કેસમાં વિ .ગુજરાત રાજ્ય,[5] સુપ્રીમ કોર્ટે સીજેએમ જૈન સાથેના વર્તનને ન્યાયિક સ્વતંત્રતા અને ગૌરવનું અપમાન ગણાવતા પોલીસની કાર્યવાહીની સખત નિંદા કરી.

કોર્ટનાતિરસ્કારનામુખ્યપાસાઓ

ન્યાયિક કાર્યવાહીની અખંડિતતા અને નિષ્પક્ષતાનું રક્ષણ કરે છે .તે ક્રિયાઓનો સમાવેશકરેછેજે:

કોર્ટની કાર્યવાહીમાં વિક્ષેપ :આમાં અવ્યવસ્થિત વર્તન, ભડકો અથવા કોર્ટરૂમમાં ખલેલ પહોંચાડવાનો સમાવેશ થાય છે.

કોર્ટના આદેશોનો અનાદર :કોર્ટના નિર્દેશનું પાલન કરવામાં ઇરાદાપૂર્વક નિષ્ફળ થવું, જેમ કે સબપોઇના અથવા મનાઈ હુકમ, તિરસ્કાર ગણી શકાય.

ટ્રાયલનો પૂર્વગ્રહ :માહિતી પ્રકાશિત કરવી અથવા નિવેદનો કરવા કે જે જ્યુરીને પ્રભાવિત કરી શકે અથવા પેલિંગ કેસ પર જાહેર અભિપ્રાયને પ્રભાવિત કરી શકે તે તિરસ્કારજનક હોઈ શકે છે.

કોર્ટને સ્કેન્ડલાઇઝ કરો :ઇરાદાપૂર્વક અપમાન અથવા આરોપો દ્વારા કોર્ટની પ્રતિષ્ઠાને નુકસાન પહોંચાડવું એ તિરસ્કાર ગણી શકાય.

અંતિમ નોંધો:

કાવ્ય સમા) 2024); એડવોકેટ્સ દ્વારા વ્યવસાયિક ગેરવર્તણૂક, કાનૂની સેવાઓ ઇન્ડિયા ઇ-જર્નલ:

અલ્હાબાદ બેંક વિ .ગિરીશ પ્રસાદ વર્માના ચુકાદાનો સારાંશ) BCI Tr. કેસ નંબર 49/1993)

રામા નારંગ વિ રમેશ નારંગ 2009 (16) SCC 126

2015 (4) SCC 81

દિલ્હી ન્યાયિક સેવા સંઘ વિ .ગુજરાત રાજ્ય, 1991 AIR 2176

References:-

સી. જમનાદાસની કંપની

યુનિટી પબ્લિકેસન

પ્રો. રેગા રાવ

